

ПАНЧЕВО

Панчево је град стар 856 година, судећи по првом писаном документу из 1153. године, када се помиње као трговачко насеље. Од тада је мењао име - Пануцеа, Паноча, Бансиф, Панука, Панчал, Пансег, Пајчова, Панзова, Чомва, Панчова. Панчево је познато и као српска Спарта, јер је током своје историје често постајао војнички град и средиште борби због свог положаја на граници Турске и Аустроугарске монархије, најпре као турско војно утврђење, затим као аустријска Банатска војна граница с дванаестом Немачко-банатском региментом, да би током револуције из 1848. године постао центар српског покрета у Војводини. Међутим, територија на којој се налази данашње Панчево била је насељена још у неолиту, 5.500 године пре нове ере, о чему сведочи археолошко налазиште „Град“ које припада Старчевачкој култури.

Панчево је привредни и културни центар Јужнобанатског округа у оквиру Аутономне покрајине Војводине. Географски, Панчево се налази 12 км североисточно од Београда, лежи на површини од 757 км² и на две реке, Тамишу и Дунаву. Према последњем попису из 2002. године, у Панчеву живи 127.162 становника, од тога 60% у самом граду, а остали у насељеним местима: Старчеву, Омољици, Банатском Брестовцу, Иванову, Долову, Банатском Новом Селу, Јабуци, Глогоњу и Качареву.

Панчево је мултиетничка и мултиконфесионална средина, препознатљива по својој дугој историјској прошлости и вредностима грађанског друштва. На територији Панчева заједно живе представници 23 различите националности, а у службеној употреби је шест језика: српски, мађарски, словачки, румунски, русински и хрватски језик. У контексту мултинационалне средине посебно се истиче насеље Војловица, где живе заједнице три народа: Срба, Словака и Мађара. У граду Панчеву постоји пет верских заједница, међу којима је најзаступљенија заједница православне вероисповести, затим католичке, протестантске, исламске и јеврејске.

Развијена је и мрежа образовних установа коју чини 21 основна школа, девет средњих, један приватан факултет, две испоставе факултета из Новог Пазара и Новог Сада и две више школе.

Преглед сектора културе града Панчева¹

У оквиру Градског већа, једна особа је задужена за културу. У градској управи не постоји посебан секретаријат за културу, већ Одсек за културу, информисање, спорт, бригу о младима и цивилни сектор, у оквиру Секретаријата за јавне службе и социјална питања. Пре шест година установљен је механизам конкурса с утврђеном методологијом и радом комисије која је задужена да даје предлоге за суфинансирање пројеката, а коначан став о томе доноси градоначелница. Конкурс је намењен

¹Преглед сектора културе представљен је у складу са достављеним подацима од стране локалне управе и градских установа културе. Тамо где подаци нису достављени биће посебно наглашено.

појединцима, уметницима, студентима, неформалним групама и организацијама које се баве културом. Резултат добре праксе локалне самоуправе огледа се у материјализовању око 300 различитих пројеката, чиме се доприноси афирмацији уметничког и културолошког стваралаштва појединаца, неформалних група и невладиних организација. Средства за конкурс у периоду од 2006. до 2009. године износила су у просеку 3.000.000 динара, што представља 2% од планираних средстава намењених култури. Креирана је и фестивалска политика која обухвата око 40 фестивала различитих по свом карактеру чији су носиоци не само установе културе него и невладине организације и удружења грађана. У 2008. години, Скупштина града је усвојила закључак којим се приступило процесу израде Стратегије унапређења културног развоја града Панчева. Након завршне конференције поводом израде стратегије и јавне расправе, крајем 2009. године Стратегија је усвојена од стране градске скупштине. Културни живот је присутан у оквиру 15 институција културе, шест градских и девет у насељеним местима, као и у оквиру веома развијене ванинституционалне сцене, захваљујући поменутом уведеном конкурсима. По развијености алтернативне и независне сцене у културном животу града, Панчево је пример добре праксе.

Из буџета града Панчева финансира се 15 установа културе у домену плата запослених, сталних трошкова, програма у оквиру основних делатности, текућих поправки и одржавања опреме:

- ✓ Културни центар Панчева
- ✓ Градска библиотека Панчево
- ✓ Народни музеј Панчево
- ✓ Историјски архив Панчево
- ✓ Завод за заштиту споменика културе у Панчеву
- ✓ Дом омладине Панчево
- ✓ Дом културе 29. Новембар Старчево
- ✓ Дом културе Вук Караџић Омољица
- ✓ Дом културе Жарко Зрењанин Иваново
- ✓ Дом културе 4. Октобар Банатски Брестовац
- ✓ Дом културе Кочо Рацин Јабука
- ✓ Дом културе Младост Глогоњ
- ✓ Дом културе Братство-Јединство Качарево
- ✓ Дом културе 3. Октобар Банатско Ново Село
- ✓ Дом културе 25. Мај Долово

Када је издвајање за културу у питању на нивоу града, **буџет за културу** у периоду од 2006. до 2009. године у просеку је износио 2.303.021,87 евра (184.150.019,8 динара), а према уделу издвајања из укупног градског буџета у поменутом периоду проценат варира од 5,53 до 6,51.

Табела 1: Приказ буџета за културу и његовог удела у укупном градском буџету у периоду од 2006. до 2009. године

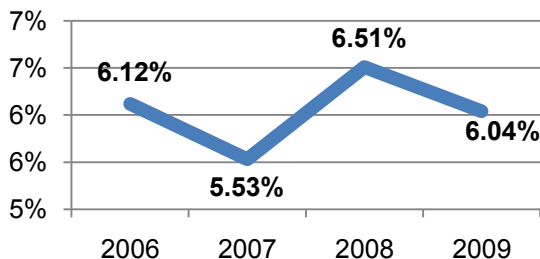
Година	Укупан градски буџет у еврима	Укупан градски буџет у динарима	Буџет за културу у еврима	Буџет за културу у динарима	% од укупног градског буџета
2006.	31.443.460,89	2.644.725.217,54	1.923.530,45	161.789.107,80	6,12
2007.	36.721.928,23	2.936.292.725,67	2.031.891,93	162.470.485,16	5,53
2008.	46.208.706,76	3.762.858.167,01	3.007.672,97	244.920.223,53	6,51
2009.	37.234.969,20	3.497.506.703,00	2.248.992,14	211.249.406,00	6,04

Табела 2: Структура буџета за културу у периоду од 2006. до 2009. године

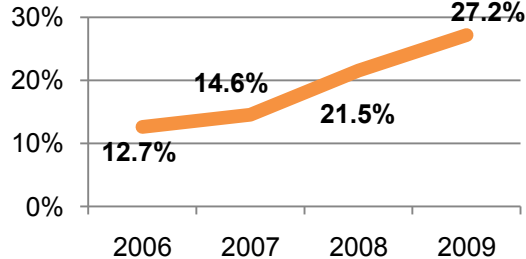
Година	Плате и доприноси	Материјални трошкови	Програми и пројекти
2006.	65,76%	21,59%	12,65%
2007.	65,23%	20,16%	14,58%
2008.	60,30%	18,16%	21,54%
2009.	54,84%	17,96%	27,20%

У табели за структуру буџета за културу може се видети да највећи удео одлази на плате. Међутим пратећи кретања у периоду 2006. до 2009. године уочљиво је да удео за плате и материјалне трошкове по годинама опада, док удео за програме и пројекте установа културе изразито расте. Од 2006. до 2009. године удео буџета намењен програмима и пројектима се увећао 1,74 пута.

Приказ 1: Тенденција кретања буџета за културу у укупном градском буџету

Приказ 2: Тенденција кретања средстава за програме у буџету за културу

У сектору културе, закључно са 2009. годином ради 188 запослених међу којима преовлађује високообразовани кадар и особе женског пола.

Табела 3: Број запослених у култури града Панчева

Укупан број запослених у култури града Панчева	Мушки	Женски	ОШ	ССС	ВШ И ВСС
188	72	116	23	81	84

Према процени локалне управе, Одсека за културу, информисање, спорт, бригу о младима и цивилни сектор, основни проблеми и приоритети у култури града су:

1. Недовољна брига за културно и историјско наслеђе
2. Недостатак средстава за реновирање објеката и улагање у инфраструктуру
3. Недовољна сарадња установа култура на локалном нивоу

Приоритети за улагање и развој:

1. Реактивација индустријског наслеђа
2. Подстицање сарадње културе и привреде
3. Савремено стваралаштво

Народни музеј Панчево²

Панчевачки Народни музеј основан је 1923. године и представља завичајни музеј комплексног типа у којем постоје одељења за историју, историју уметности, етнологију, археологију, затим фотографска и препараторска лабораторија, одељење за конзервацију, центар за документацију и библиотека. Музеј својом делатношћу покрива четири општине: Панчево, Опово, Ковачицу и Ковин. Стручњаци Музеја учествовали су у бројним међународним и југословенским пројектима: археолошким истраживањима у Опову, рафинерији нафте у Војловици, изради уметничке топографије Панчева, конзерваторско-рестаураторским радовима у манастиру Војловица, архитектонским истраживањима градског језгра у Панчеву,

уређењу спомен-дома Михајла Пупина у Идвору и Галерији наивне уметности у Ковачици.

² Музеј Заводу није доставио податке за 2009. годину.

- **Просторни капацитети**

Зграда Музеја датира из 1833. године и има статус споменика културе. Од 1965. године Музеј се налази у згради Магистрата чија површина износи око 1.763 м², од чега је 1.066 м² изложбени простор, 377 м² депои и 320 м² канцеларијски простор.

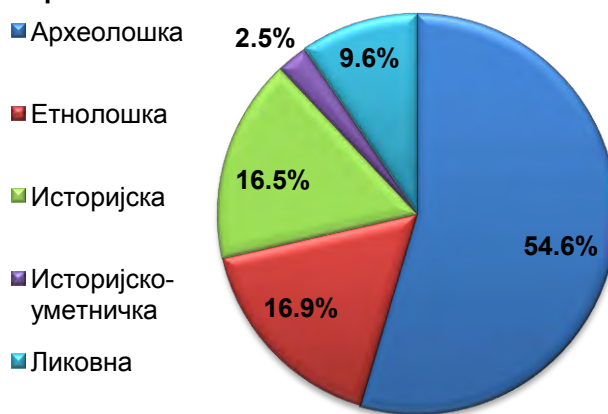
Објекат нема обезбеђен приступ за особе са инвалидитетом.

- **Фонд**

Музеј располаже са 12.463 предмета подељених у пет збирки: археолошка, историјска, етнолошка, ликовна и историјско-уметничка. Најбројнија је археолошка збирка. Закључно са 2008. годином од укупног броја предмета који подлежу конзервацији конзервирано је 61,2%, обрађено је 94,1% музејских предмета. Предмети у оквиру археолошке и историјске збирке су комплетно обрађени, док су само предмети из археолошке збирке комплетно конзервирани. У последњих 10 година није рађена ревизија целокупног фонда, али су рађене појединачне ревизије археолошког, етнолошког и историјског фонда.

Музеј нема сталну поставку, тако да се делатност базира на приређивању изложби.

Приказ 3: Структура фонда по збиркама

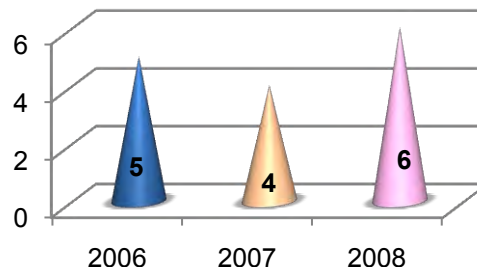
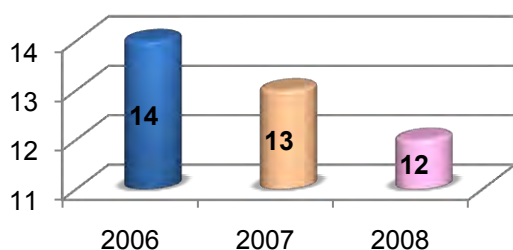

- **Програми и публика**

У панчевачком музеју се организује 14 до 20 изложби годишње - како ликовних, тако и етнографских и археолошких. У току 2008. године била је организована изложба цртежа Саве Шумановића, изложба металних таписерија Живане Костић-Ђукић, изложба слика Милоша Голубовића и друге изложбе. Етнолошко одељење представило је изложбе ћилима с преко 50 експоната, изложбу ручних радова на којој је 30 жена изложило преко 200 својих рукотворина. Археолошко одељење је кроз своју изложбу представило Омољицу. Музеј је и активан учесник манифестације *Ноћ музеја* последње две године. Музеј се бави и издавачком делатношћу, у оквиру које издаје часопис под називом *Гласник банатских музеја*.

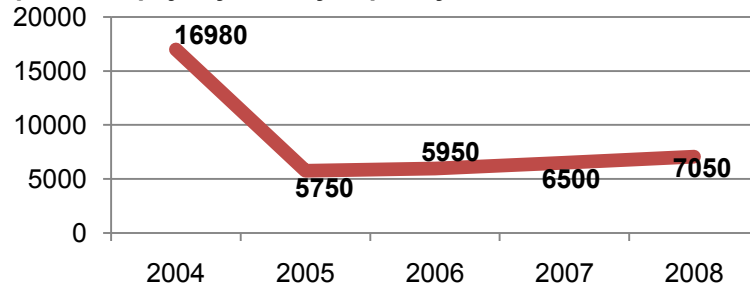
У периоду од 2006. до 2008. године Музеј је укупно организовао 39 изложби. Поред тематских изложби, Музеј организује и додатне програме – предавања, филмске пројекције и музичко-сценске садржаје. Таквих програма је у периоду од 2006. до 2008. године било око пет годишње. Сваком додатном програму у просеку је присуствовало 1.417 посетилаца.

Приказ 4: Број изложби (слика 1) и број додатних програма (слика 2) у Музеју у периоду од 2006. до 2008. године

Годишње за период од 2006. до 2008. године Музеј бележи посету од преко 6.500 посетилаца. Приметан је значајан раст публике у 2008. години у односу на претходне две – са око 5.900 на око 7.050. У последњих пет година бележи се сталан раст броја публике, а просек по години је 8.446 посетилаца.

Приказ 5: Тенденција кретања броја публике у периоду од 2004. до 2008. године

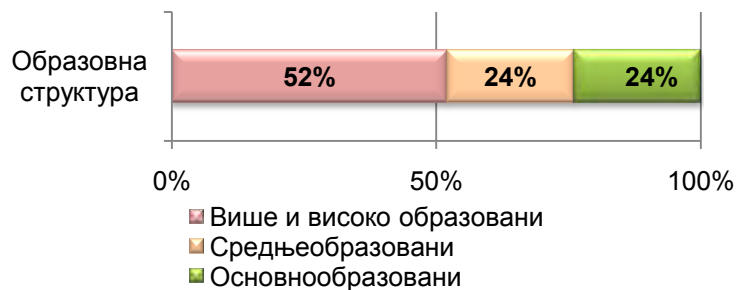

Радно време музеја је од 10 до 13 часова и од 16 до 19 часова, осим недеље, када Музеј не ради. Музеј врши истраживање потреба публике, а последње истраживање обављено је 2008. године.

• Кадрови³

У Музеју, закључно са августом 2009. године, раде 22 запослена. Образовна структура показује да предњачи високообразовани кадар, док је средњеобразовани и основнообразовани кадар изједначен.

Приказ 6: Образовна структура запослених

У Музеју нема ангажованих волонтера нити војника на цивилном одслужењу војног рока.

• Буџет

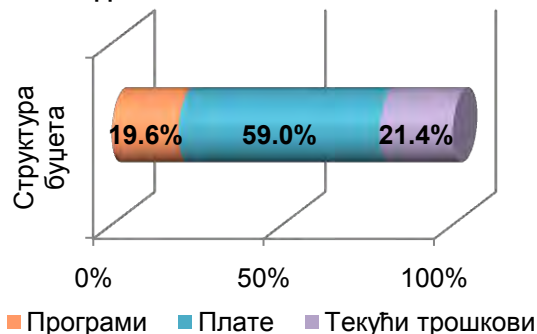
Музеј се највећим делом финансира из републичког буџета. Укупан буџет Музеја у 2008. години износио је 280.612,21 евра (22.850.749,00 динара), од чега је 55.076,76 евра (4.485.000,00 динара) потрошено на реализацију програма.

Приказ 7: Извори финансирања и структура буџета Музеја у 2008. години (за 2009. годину нису достављени подаци)

³ Подаци о полној и старосној структури запослених Заводу нису достављени.

Приказ 8: Структура буџета у 2008. години

Представници Музеја нису навели приоритетне инвестиције нити последња инвестициона улагања.

- **Техничка опремљеност**

Музеј има 15 компјутера који нису умрежени и имају приступ интернету.

- **Проблеми**

Главни проблем Музеја је простор који се парцијално реновира дуги низ година, што представља и основну препреку за постојање сталне поставке.

Градска библиотека Панчево

Градска библиотека Панчево основана је 1923. године. Једно време је с Музејом чинила јединствену целину у оквиру зграде Магистрата. Библиотека врши матичну функцију за подручје Јужног Баната и то у следећим општинама: Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковачица, Ковин, Опово и Пландиште. У регистру библиотека Јужнобанатског округа уписано је 137 библиотека.

Градска библиотека Панчево има девет одељења: позајмно одељење за децу, позајмно одељење за одрасле, одељење за набавку књига и периодике, одељење за каталогизацију и обраду монографских публикација, одељење за каталогизацију и обраду серијских публикација, одељење за интерну позајмицу и научни рад, одељење завичајног фонда и старе и

ретке књиге, одељење матичних послова и библиографско одељење, као и службу за информатику и набавку дигиталних публикација.

- **Просторни капацитети**

Од 1980. године Библиотека се налази у наменски изграђеном објекту површине 1.923 м². То је један од свега неколико наменски грађених објеката ове врсте у земљи. Међутим, други део овог објекта предвиђен пројектом, сличне квадратуре, ни до данас није изграђен. На спрату зграде налази се читаоница од 240 м² и 122 места за седење и 50 за стајање, која се поред своје основне намене користи и за књижевне вечери и остале манифестације, док галеријски простор од 182 м² који се користи за изложбе има око 100 места за стајање. У оквиру библиотека налази се и електронска читаоница, где је корисницима омогућено коришћење интернета и мултимедијалних садржаја.

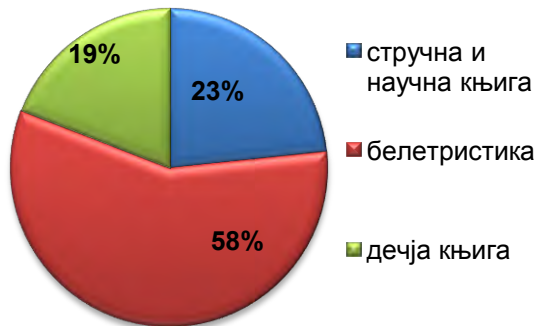
- **Фонд**

Библиотека поседује 217.172 књиге, према подацима из 2009. године. Од укупног фонда, 58% је белетристика, 23% стручна књига и 19% дечја књига, док је по језичкој структури 80% фонда на српском

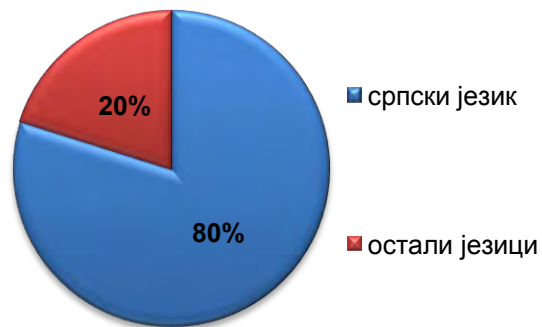
језику, и 20% на осталим језицима. Када је реч о броју периодичних публикација, Библиотеци редовно стиже 18 наслова новина и 60 часописа.

Од 2007. до 2009. године Библиотека је извршила откуп књига у вредности од 68.858.19 евра, према средњем износу курса за ове три године или 5.860.314,00 динара и то искључиво средствима која је издвојио град Панчево.

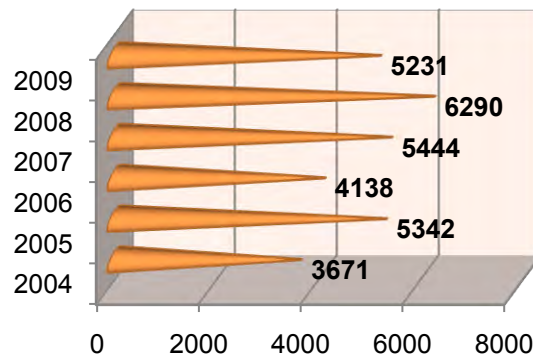
Приказ 9: Структура фонда према типу публикације

Приказ 10: Језичка структура фонда

Приказ 11: Број набављених публикација у периоду од 2004. до 2009. године

• Програми и публика

Закључно са 2008. годином Библиотека има 10.202 корисника. Приметно је да је у 2006. години знатно опао број корисника⁴ а да је након тога кренуо континуирани раст. Као резултат рада са децом (презентација књига издавачких кућа, концерата и организованих посета деце основних школа и вртића) одељење за децу је у току 2008. године повећано за 1.028 нових чланова, што рад овог одељења сврстава у примере добре праксе.

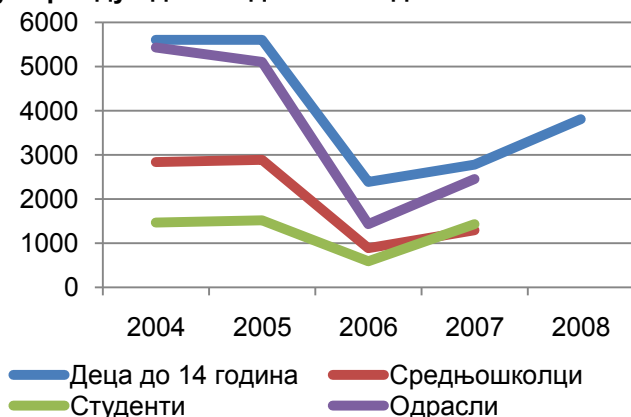
Табела 4: Број корисника у периоду од 2004. до 2008. године

	Број уписаних корисника				
	2004	2005	2006	2007	2008
Деца до 14 година	5600	5600	2385	2775	3803
Средњошколци	2832	2889	889	1289	нп
Студенти	1462	1516	586	716	нп
Одрасли	5431	5104	1427	2453	нп
Укупно	15325	15109	5286	7233	10202

*нп-нема података

⁴ У упитнику се наводи да је велика разлика у броју корисника у 2006. години уследила због корисничке базе формиране у Бисис-у, јер нису се могли навести сви облици чланства (нови упис, обнова чланства и колективно чланство) већ само нови уписи. Урађене су извесне корекције програма тако да су у 2008. години исказани релевантни подаци.

Приказ 11: Тенденција кретања броја корисника у периоду од 2004. до 2008. године

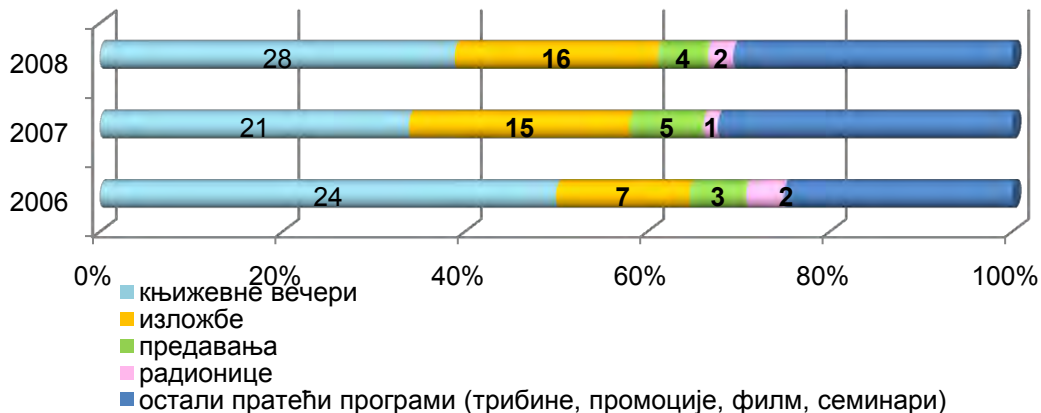

Приказ 12: Структура корисника у 2007. години (за 2008. годину подаци су непотпуни)

Библиотека је активна у организацији књижевних вечери, док је у погледу организација радионица и изложби динамика знатно слабија. У периоду од 2006. до краја 2008. године пратећих програма било је укупно 179, односно у просеку 60 догађаја на годишњем нивоу.

Приказ 13: Број пратећих програма Библиотеке у периоду од 2006. до 2008. године

У Библиотеци је покренута и издавачка делатност. Важно је поменути издавање реномираног стручног часописа *Панчевачко читалиште* који је доступан и у електронском облику на посебном веб сајту (www.citaliste.com). Библиотека је проширила своју делатност тако што се по први пут 2007. године појавила као продуцентска кућа (у сарадњи с *Тимом за комуникацију*) експерименталног филма *Блиско*.

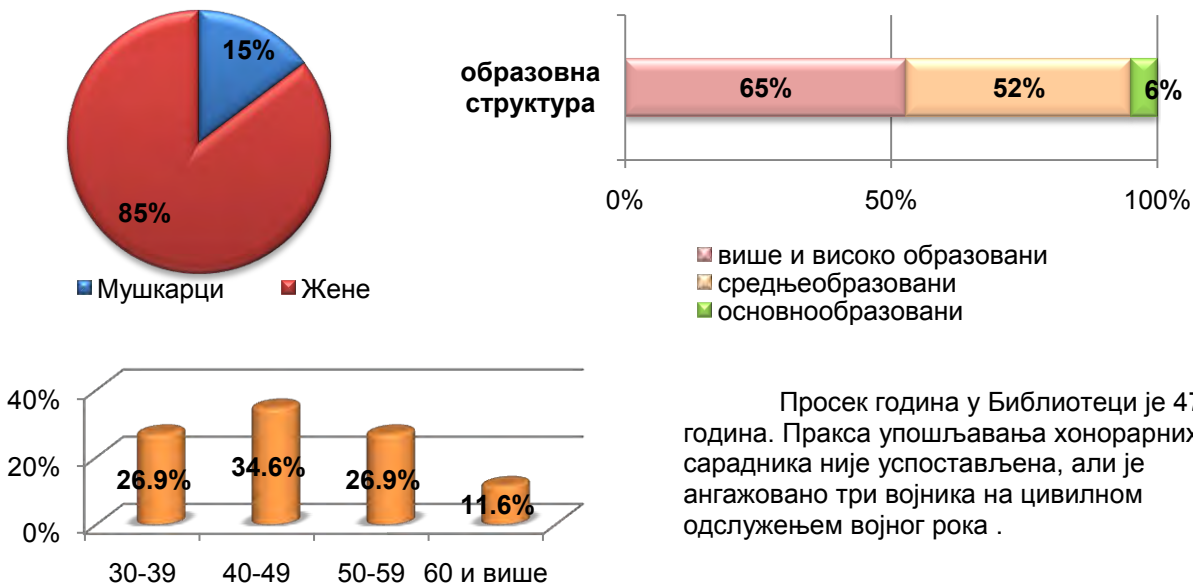
Ова установа организује велику градску манифестацију *Мајски дани књиге*, као сајам књига на отвореном, са различитим, мултимедијалним садржајима, као и акцију популарисања књиге и читања *Једна књига - један град*.

Библиотека ради истраживања потреба публике и корисника и последњи пут је такво истраживање рађено 2007. године. Када је у питању политика цена, повлашћене категорије при плаћању годишње чланарине су ђаци, студенти, пензионери и војници.

• Кадрови

Закључно с августом 2009. године, у Библиотеци има 34 запослене особе, од тога је с високом и вишом стручном спремом 22 радника. Од стручног особља, поред директора, у Библиотеци седам особа руководи одељењима, библиотекара је 11, књижничара пет, информатичара два и један књиговезац. Полна структура је у корист жена са 85% наспрам 15%, док је ипак на управном положају мушкарац. Према степену образовања 65% запослених има вишу и високу стручну спрему. Када је старосна структура у питању, на стручним пословима ниједно лице није у најмлађој старосној категорији до 30 година, 11,54% је у најстаријој старосној групи, преко навршених 60 година живота, док најбронију категорију чине они између 40 и 49 година.

Приказ 14: Полна, образовна и старосна структура запослених

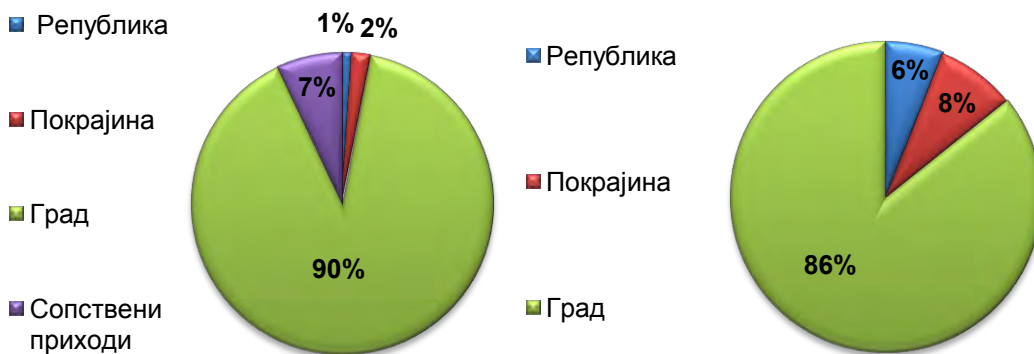

Просек година у Библиотеци је 47,4 година. Пракса упошљавања хонорарних сарадника није успостављена, али је ангажовано три војника на цивилном одслужењем војног рока .

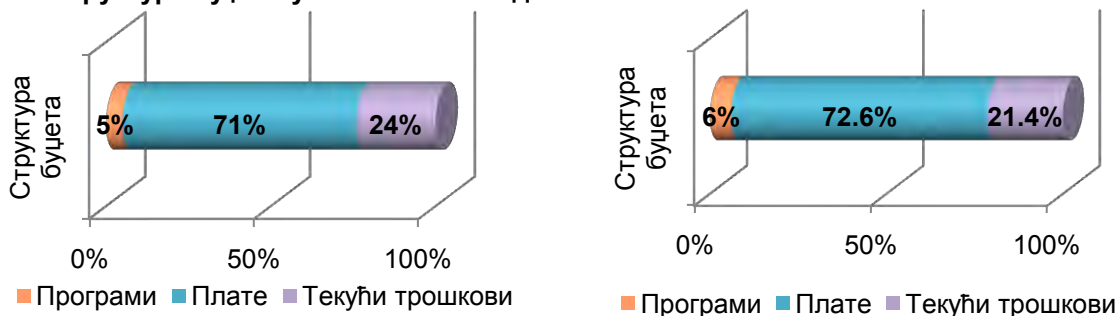
• Буџет

Библиотека из градског буџета добија највећи део својих средстава. Укупан буџет Библиотеке у 2008. години износио је 406.824,14 евра (33.128.422,00 динара) и 353.736,80 евра (33.226.745,00 динара) у 2009. години, што бележи реално смањење пратећи годишњи средњи курс евра. За реализацију програма у 2008. години издвојено је 21.573,00 евра (1.756.729,00 динара) или 5% од укупног буџета установе, а у 2009 години 21.182,20 евра (1.989.669,00 динара) или 6%. У 2009. години бележи се раст удела средстава од покрајине и републике у односу на претходну годину, као и смањење удела сопствених средстава.

Приказ 15: Извори финансирања у 2008. и 2009. години

Приказ 16: Структура буџета у 2008. и 2009. години

У Библиотеци као приоритетна улагања наводе климатизацију библиотеке и пројекте рестаурације галерије, читаонице и канцеларије за научни рад. Последње инвестиционо улагање дошло је од Покрајине.

Табела 5: Последња инвестициона улагања

Тип инвестиције	Извор Финансирања	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Нова улазна врата	Покрајина Војводина	2008	1.722,94	140.300,00

• Техничка опремљеност

Библиотека има електронску базу података и стручни каталози су у програму Бисис. У сарадњи са Медијском документацијом ЕБАРТ, корисницима је омогућено да у електронској читаоници приступе највећој дигиталној медијској документацији у Србији. Библиотека располаже са 32 рачунара, међусобно умрежених, и обезбеђен је кабловски интернет, који је на располагању и корисницима у оквиру електронске читаонице. Када су потребе у смислу техничке опремљености у питању, запослени наводе важност боље организације мрежне структуре уз куповину рутера, увођење бар код система, обезбеђивање додатне опреме за дигитализацију старе и ретке грађе, као и уређење простора за централну мрежну опрему.

• Проблеми

Као кључне проблеме представници Библиотеке наводе недостатак канцеларијског, магацинског и простора за јавне програме, уз предлог решења у виду изградње друге фазе према првобитном пројекту зграде, односно проширење постојећег простора или обезбеђивање додатног простора за пасиван фонд. Када је финансирање у питању, запослени сматрају да би требало ускладити принову фонда са стандардима, а у ширем контексту увести планско буџетско финансирање и приступање фондовима Европске уније. Запослени оцењују да је утицај политике негативно утиче на кадровску структуру, коју би требало ојачати сходно прописаним кадровским профилима. За недостатак програмских средстава, као решење перцепира се увођење критеријума и механизма буџетског финансирања програма.

Историјски архив у Панчеву

Почеци Историјског архива у Панчеву везују се за 1947. годину када је основано Архивско средиште. Од 1957. године Архив мења назив у Државни архив Панчево.

Архив својом делатношћу покрива град Панчево и још четири околне општине: Ковин, Ковачица, Опово и Алибунар. Фондови из поменутих општина који су смештени у депое архива односе се на све области друштвеног живота овог дела јужног Баната. Полазећи од Закона о културним добрима Архив врши надзор над архивирањем и одлагањем архивске грађе у више од 1.700 регистратура (локалних органа управе, школа, привреде, установа).

Од 1979. године Архив је пресељен у зграду бивше аустро-угарске касарне, где се и данас налази. Зграда је реновирана и прилагођена потребама архивске службе.

• Просторни капацитети

Укупна површина зграде је 3.060 м², од чега највише простора заузимају депои (2.400 м²). Читаоница заузима простор од 60 м², а остале просторије 600 м². Архив располаже и галеријом површине 150 м², са 50 места за стајање и 200 места за стајање, коју користи за изложбе. Архив има и двостране металне полице, као и микрофилмску опрему (камеру и скенер за микрофилм).

Архив нема обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

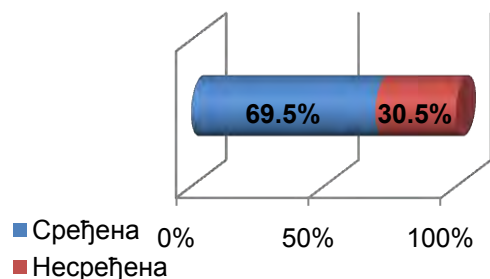
- **Фонд**

Архив поседује 8.657 м архивске грађе обухватајући период од 1765. до 2004. године, од чега је сређено 6.018 дужних метара.

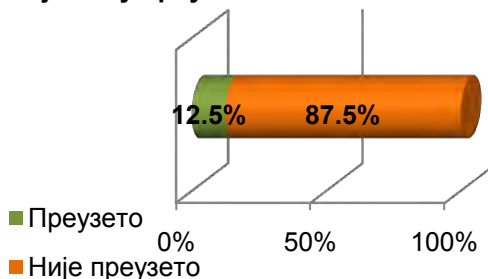
Од 2.400 евидентираних регистратура, код 300 је извршено преузимање.

Архив располаже са 803 фондава и збирки, од којих је 668 сређено.

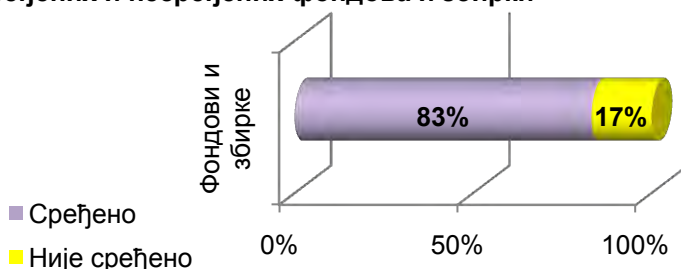
Приказ 17: Однос сређене и несређене грађе Архива

Приказ 18: Однос преузетих и регистратура које нису преузете

Приказ 19: Однос сређених и несређених фондава и збирки

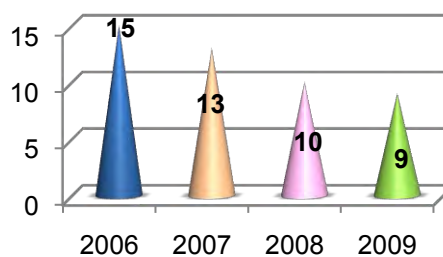
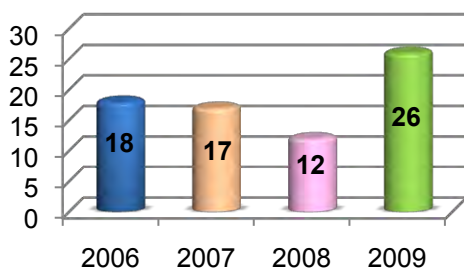

- **Програми и корисници**

У 2008. години број корисника архивске грађе био је 25, док је број истраживачких дана 300.

Поред редовних активности, Архив повремено организује изложбе, радионице и друге пратеће програме. У периоду од 2006. до 2009. године, организована је 51 изложба и 20 пратећих програма. У 2009. години Архив је организовао и две радионице. У посматраном периоду Архив је издао и 47 публикација/књига.

Приказ 20: Број додатних програма архива (слика 1) и број издатих публикација (слика 2) у периоду од 2006. до 2008. године

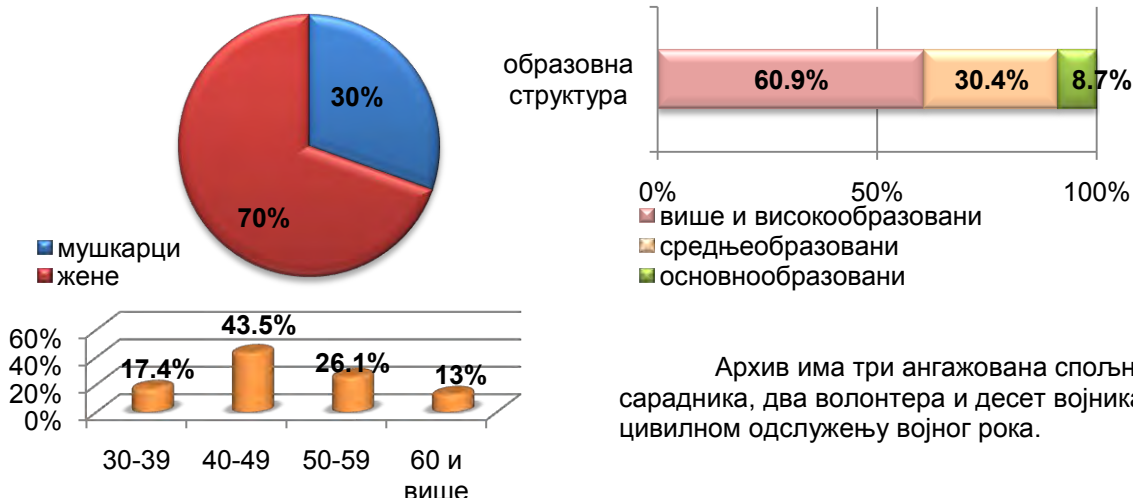

У сарадњи са Удружењем занатлија Панчево Архив је у 2006. години организовао изложбу под називом *Историја занатства у Панчеву*. Исте године у сарадњи са Заводом за културу Војводине организован је пројекат под називом *Бијенале ЕХ ЛИБРИС*. У сарадњи са Патријаршијом Српске православне цркве организовано је сређивање личног фонда Олге Карпов, Њујорк, 1940-2002. У 2007. години заједно са Народним Музејем Архив је организовао *Бијенале цртежа Србије*. У сарадњи са јеврејском општином Панчево у 2007. и 2008. години реализована је изложба под називом *Јевреји из Панчева*. Заједно са православном црквеном општином Панчево у 2008. години организована је изложба под називом *170 година хора Српске православне цркве*. Установа не наплаћује улазнице за своје програме.

• Кадрови

Архив закључно са 2009. годином има 23 запослених, од којих у основној делатности ради 17, односно 73.9%. Када је о старосној структури реч, просек година је 48, а предњаче особе од 40 до 49 година. У оквиру полне структуре предњаче жене, а у оквиру образовне структуре предњачи високообразовани кадар.

Приказ 21: Полна, старосна и образовна структура запослених

Архив има три ангажована спољна сарадника, два волонтера и десет војника на цивилном одслужењу војног рока.

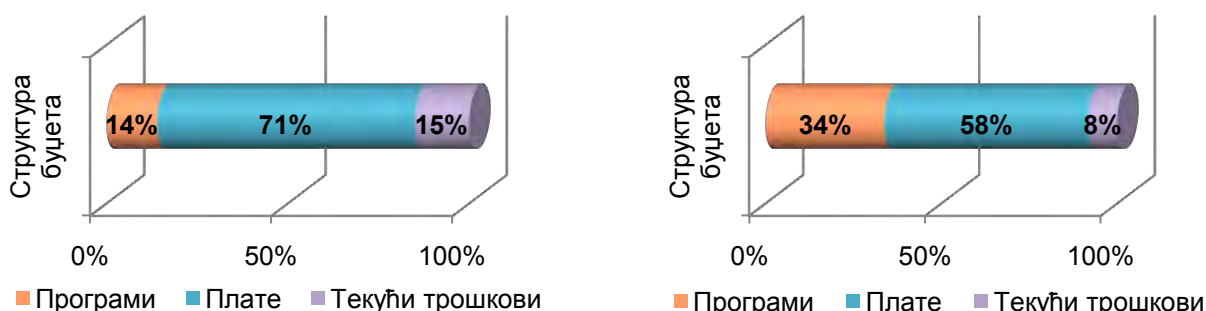
• Буџет

Главни извор финансирања Архива је град Панчево. Укупан буџет Архива у 2008. години био је 235.879,26 евра (19.208.073,00 динара), док је у 2009. години увећан на 294.711,53 евра (27.682.460,00 динара). Структура буџета укључује плате и текуће трошкове, али и средства за реализацију програма. За програме Архив је у 2008. години добио укупно 33.353,06 евра (2.716.000, 00 динара) док су у 2009. години та средства повећана и износила су 99.415,70 евра (9.338.186,00 динара).

Приказ 22: Извори финансирања у 2008. и 2009. години

Приказ 23: Структура буџета у 2008. и 2009. години

Представници Архива нису навели приоритетна нити последња инвестициона улагања.

- **Техничка опремљеност**

Архив поседује 16 рачунара који су умрежени и имају приступ интернету.

- **Проблеми**

Представници Архива, када је простор у питању, наводе потребу за додатним простором и адаптацијом већ постојећег. Када је техничка опремљеност у питању наводи се потреба за набавком скенера, рачунара, адаптација котларнице, набавка полица од 100 м, 20 термометара и хидроскопа. У области финансија наводи се потреба за издвајањем већих финансијских средстава, а када је кадровска структура у питању истиче се потреба за запослењем још 10 радника. Када су програми у питању истиче се потреба за прављењем списка грађе која се налази у иностранству, а која се односи на регион који Архив обухвата .

Завод за заштиту споменика културе Панчево

Завод за заштиту споменика културе у Панчеву основан је 1993. године као посебна установа и покрива територију осам општина Јужног Баната: Панчево, Вршац, Ковин, Бела Црква, Алибунар, Пландиште, Ковачица и Опово.

- **Просторни капацитети**

Власништво над објектом у којем се налази Завод је спорно и око њега се врши судски поступак. Завод нема процену простора у коме се налази.

Објект нема обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

- **Заштита добара**

На овој територији је до сада за непокретна културна добра проглашено 101 споменика културе, просторно културно-историјских целина, археолошких налазишта и знаменитих места, од тог броја од изузетног значаја је осам непокретних културних добара, од великог значаја је 47 непокретних културних добара, два стара језгра – Панчево и Банатско Ново Село. Међу бројним споменицима културе и старог граског језгра Панчева посебно је значајан пројекат Старе индустријске зоне који је ушао у Регионални програм за културно и природно наслеђе Југоисточне Европе.

Табела 6: Подела и број добара према типу и значају

Завод у Панчеву води бригу о 101 непокретних културних добра	Категоризација добара на територији крагујевачког Завода за заштиту споменика културе		
	изузетан значај	велики значај	значај
Споменик културе	5	44	45
Просторна културно-историјска целина	-	2	-
Археолошко налазиште	2	1	1
Знаменито место	1	-	-
УКУПНО	8	47	46

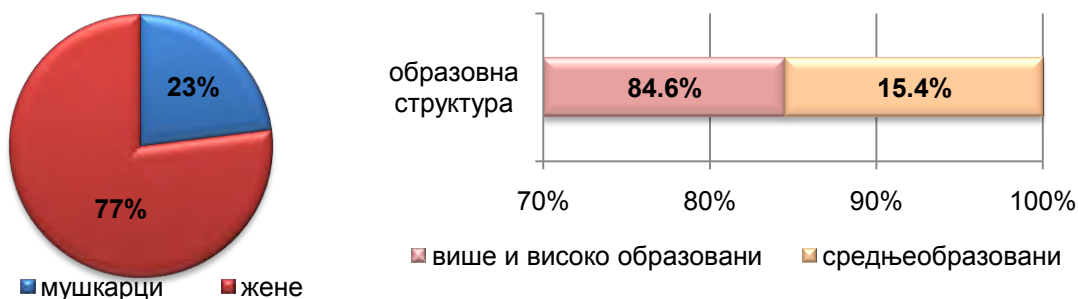
Завод је у периоду од 2006. до 2008. године организовао и две изложбе, као и скуп археолога Баната.

Завод се бави и издавачком делатношћу. Једно од издања Завода јесте и мапа под називом *Индустријско наслеђе јужног Баната*.

• Кадрови

У Заводу, закључно са 2009. годином, ради 13 запослених. У оквиру полне структуре предњаче жене. Просек година запослених је 45. Образовна структура показује да високообразовани чине већину у укупном броју запослених. У основној делатности ради 61,5% запослених.

Приказ 24: Полна и образовна структура запослених⁵

Завод не ангажује хонорарне сараднике у својим активностима. У Заводу нема ангажованих ни волонтера, ни војника на цивилном одслужењу војног рока.

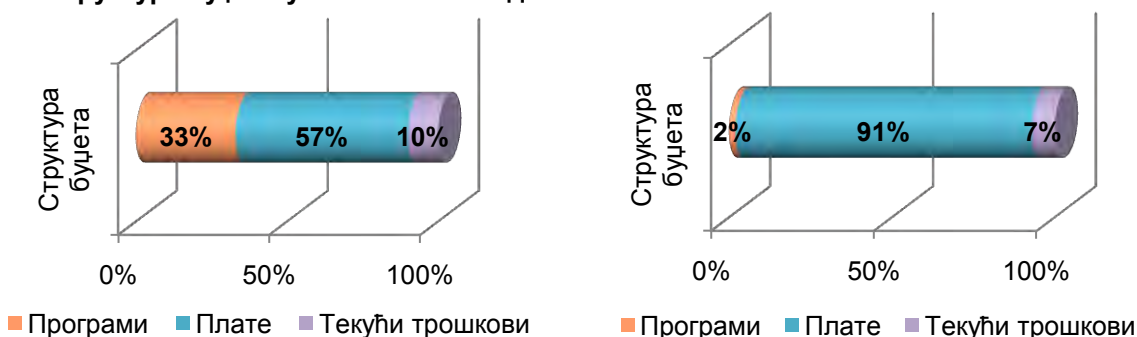
• Буџет

Завод се финансира из буџета града Панчева, средствима из буџета Републике и Покрајине, као и сопственим приходима. Укупан буџет установе у 2008. години износио је 254.741,38 евра (20.744.049,00 динара), од чега је 85.321,25 евра (6.947.863,00 динара) потрошено на реализацију пројеката. У буџетској 2009. години укупна средства Завода смањена су на 155.657,31 евра (14.621.000,00 динара). Иако Завод својом делатношћу покрива поред града Панчева још седам општина, оне не учествују у његовом финансирању.

Приказ 25: Извори финансирања у 2008. и 2009. години

Приказ 26: Структура буџета у 2008. и 2009. години

⁵ Подаци о старосној структури Заводу нису достављени.

Као приоритетна инвестициона улагања представници Завода наводе увођење грејања и набавку теренског возила. Последња инвестициона улагања односе се на одржавање зграде, а обезбедио их је Град Панчево.

Табела 7: Последња инвестициона улагања

Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Одржавање просторија (замена водоводних и канализационих цеви, кречење...)	Град	2007	18.759,33	1.500.00,00
Санација кровног покривача и санација капије	Град	2008	1.657,83	135.000,00

• Проблеми

Када је простор у питању представници Завода наводе потребу за новим депоима, канцеларијама, археолошком и конзерваторском радионицом. У области финансија наводи се потреба за већим финансијским средствима, а код кадровске структуре истиче се потреба за археологом, вајаром и особом за односе са јавношћу.

Културни центар Панчево⁶

Културни центар Панчева, основан 1963. године, издваја се од многих других установа овог типа, како по разноврсној делатности - филмској, музичкој, ликовној, издавачкој и позоришној, тако и по динамици дешавања. Свакодневно нуди од три до пет различитих програма, 330 дана у години се одржавају филмске пројекције, понекад и по две пројекције на дан. Према речима запослених, Културни центар је на петом месту по посећености филмских садржаја у Србији.

• Просторни капацитети

Установи је објекат који користи уступљен без накнаде. Установа има једну салу, четири гардеробе, један магацин и четири канцеларије. Представници Културног центра наводе да су просторије којима располажу углавном у задовољавајућем стању.

Културни центар располаже Двораном која заузима површину од 3.905 м² и у њој се реализују биоскопски, позоришни и музички програми, као и бројне градске манифестације.

Културни центар располаже са четири изложбена простора и то су: Галерија савремене уметности, фоаје Културног центра, галерија *Двориште* (површине од 160 м²) и галерија *Електрика*, који се користе за изложбе, перформансе и радионице.

Установа има и две сцене, од чега прва сцена има 378 места за седење. Ширина и дубина прве сцене је 15 м, док је ширине друге сцене 9 м, а дубина 7,8 м.

Установа нема обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

⁶ Културни центар Заводу није доставио податке за 2009. годину.

• Програми и публика⁷

Културни центар има веома успешно дечје позориште које самостално продуцира. Позориште је са својим представама гостовало по многим местима у земљи, али и у иностранству, где је освајало бројне награде како за режију, тако и за глумачка остварења.

Поред позоришне делатности, Културни центар има и успешан музички сегмент својих активности, као што је *Џез фестивал* и *ЕТНО.КОМ фестивал*, али и веома богате галеријске садржаје. Културни центар у Панчеву располаже с четири изложбена простора. У Галерији савремене уметности одржава се *Бијенале уметности*, а на годишњем нивоу изложба *Архитектура, урбанизам, дизајн*, градска изложба *Салон уметности*, као и изложба *Нове технологије*.

Културни центар располаже и великим фондом филмова који је наслеђен када је предузеће *Панфилм* престало са радом.

Културни центар успешно сарађује и с КУД-овима и балетским школама.

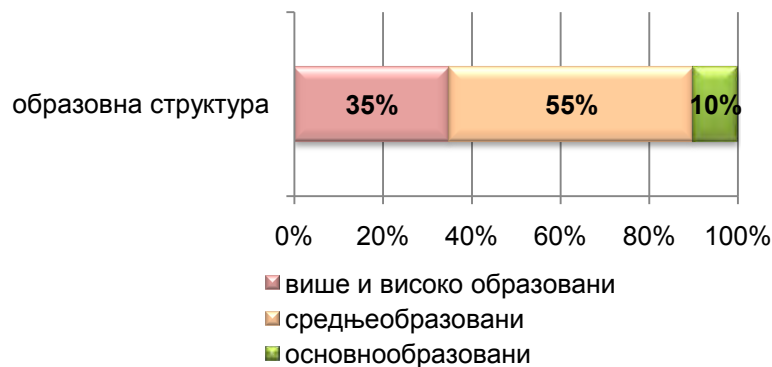
Центар се од 2007. године бави и издаваштвом, углавном објављујући стручне књиге

У Дворани Културног центра у 2008. години одржано је 37 концерата, 652 биоскопске пројекције и 32 позоришне представе.

• Кадрови⁸

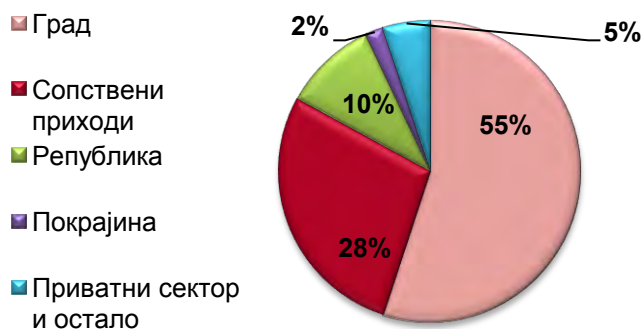
Закључно с августом 2009. године, Културни центар има 31 запосленог радника. Образовна структура показује да средњеобразовани кадар чини већину у укупном броју запослених.

Приказ 27: Образовна структура запослених

• Буџет⁹

Приказ 28: Извори финансирања Културног центра у 2008. години

У последње три године није било инвестиција а као приоритетна инвестициона улагања представници Културног центра наводе реконструкцију сале са климатизацијом, реконструкцију светлосног парка и реконструкцију фоајеа.

⁷ Подаци о броју и кретању публике Заводу нису достављени, јер Установа о броју посетилаца не води евиденцију.

⁸ Подаци о полној и старосној структури Заводу нису достављени, као ни подаци о ангажовању хонорарних сарадника, волонтера и војника на цивилном одслужењу војног рока.

⁹ Осим података о извору финансирања Центра за 2008. годину други подаци о буџету нису достављени

- **Техничка опремљеност**

Центар располаже са 20 компјутера који су умрежени и имају приступ кабловском интернету.

- **Проблеми**

Представници Културног центра у упитнику не наводе постојање проблема.

Дом омладине Панчево¹⁰

Дом омладине, основан половином 1970. године, је институција која се већ 30 година бави организацијом едукативних и културно-забавних програма за младе града Панчева.

Уредници свих врста програма пратили су интересе омладине у овом граду и околним селима и тесно сарађивали са младим талентованим уметницима који су уз помоћ Дома омладине направили прве кораке ка озбиљној афирмацији. Дом омладине припрема програме за младе у разним областима стваралаштва: концерте, филмске пројекције, позоришне представе, ликовне и фото изложбе, трибине и књижевне вечери. Од 1975. године када је ова институција почела да делује у Панчеву, заживеле су значајне манифестације које су постале традиција Дома омладине, међу којима

су: Фестивал алтернативних позоришних трупa, зборник поезије и прозе *Рукописи, Етно глас, Школа цртања* и слично.

- **Просторни капацитети**

Простор који Установа користи се налази у два зградама. Површина коју Дом омладине заузима у првој згради износи 400 м², а у другој 1.200 м². Установи је објект који користи уступљен без накнаде, а када је о првој згради реч у току је процес пребацивања власништва са Републике на Дом омладине.

Дом омладине располаже са простором за изложбе површине 100 м², као и простором за филмске пројекције површине 150 м², са 40 места за седење и 250 места за стајање.

Установа располаже и једном сценом, салом, канцеларијом и магацином.

Установа нема обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

- **Програми и публика**

Дом омладине све већи акценат ставља на аматеризам деце и омладине. Разноврсне програме, филмске, музичке, позоришне и ликовне, осмишљавају по областима задужени уредници, стручњаци у свом домену. У лето сваког викенда у дворишту Дома омладине организују се музички концерти.

Табела 8: Приказ броја и посећености програма у 2008. и 2009. години

	У установи				Ван установе			
	Наступи		Посећеност		Наступи		Посећеност	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Изложбена галерија	22	19	5000	5000	-	-	-	-
Књижевно-трибински програми	25	28	1000	1400	-	-	-	-
Биоскопске пројекције	30	40	800	700	-	-	-	-

¹⁰ Дом омладине Заводу није доставио податке за 2009. годину.

Дом омладине је у 2008. години организовао 22 изложбе, које је видело 5.000 посетилаца. Шест гостујућих изложби видело је 1.200 посетилаца.

Биоскоп је у 2008. години имао 30 пројекција, које је видело 800 посетилаца.

Дом омладине је у 2008. години организовао и 25 трибина, предавања и књижевних вечери, на којима је присуствовало 1.000 посетилаца.

Ова установа организује и неколико фестивала. *Екс театар фест* је фестивал експерименталног, нискобуџетног, алтернативног, независног и ангажованог позоришног израза.

Манифестација *Рукописи* такође има дугу традицију, од 32 године, на којој млади од 15 до 27 година излажу своје песме и кратке приче.

Реге фестивал промовише специфичан музички реге звук и музичко стваралаштво Боба Марлија. Група ентузијаста из Панчева је сама организовала ову манифестацију, а од скоро је Дом омладине преузео одговорност за организацију новог музичког догађаја који се одвија у летњем периоду и окупља велики број младих.

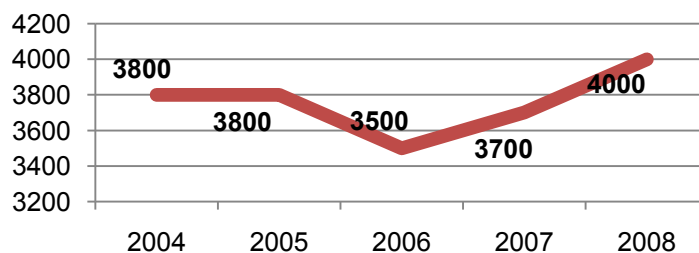
Дом омладине организује и *Рок фестивал*, који има за циљ афирмацију младих бендова и очување рок културе.

Ин треш (IN TRASH) фестивал је део фестивалског програма, у којем учесници представљају кратке видео садржаје снимљене мобилним телефоном или фотоапаратом.

Дом омладине је у последње три године организовао програмске садржаје намењене деци и то: *Међународни дан детета*, маскенбал, изложбе основних школа и журку за основце.

Када је о посећености реч приметна је осцилација пада и раста публике у последњих пет година

Приказ 29: Тенденција кретања публике у периоду од 2004. до 2008. године

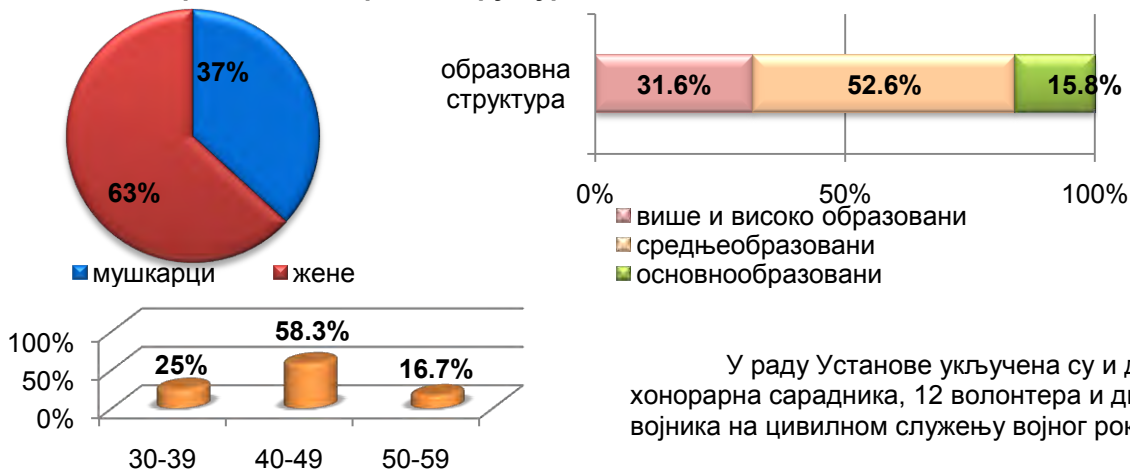
Просечна цена улазнице за програме Дома омладине је 100 динара.

Дом омладине ради и истраживања потреба публике, и последњи пут је такво испитивање реализовано 2004. године.

• Кадрови

Закључно с августом 2009. године, у Дому омладине има 19 запослених. Просек година запослених је 48. Полна структура показује да предњаче жене. У образовној структури предњаче запослени за средњом стручном спремом У основној делатности ради 31,6% запослених.

Приказ 30: Полна, образовна и старосна структура запослених

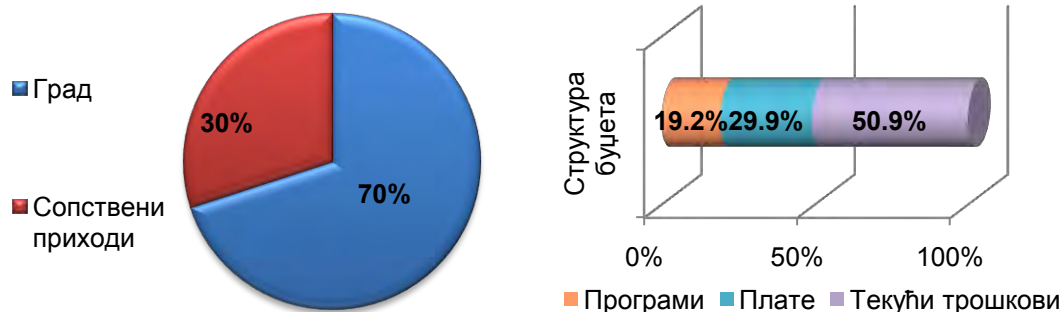

У раду Установе укључена су и два хонорарна сарадника, 12 волонтера и два војника на цивилном служењу војног рока.

- **Буџет**

Укупан буџет Установе у 2008. години износио је 431.710,95 евра (35.155.000,00 динара), од чега је 82.965,13 евра (6.756.000,00 динара) утрошено на програме. Дом омладине се финансира од стране града и сопственим приходима.

Приказ 31: Извори финансирања и структура буџета у 2008. години

У Дому омладине не наводе приоритетна инвестициона улагања. Последња инвестициона улагања обезбедили су Град и Установа из сопствених прихода.

Табела 9: Инвестициона улагања

Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Бина	Град Панчево и сопствени приходи	2009	3.726,15	350.000,00
Котао за грејање	Град Панчево	2009	31.406,13	2.950.000,00

- **Техничка опремљеност**

Установа располаже са седам компјутера који су умрежени и имају приступ интернету.

- **Проблеми**

Када је простор у питању Установа као проблем истиче неадекватан простор и потребу за мултифункционалном салом. У техничком делу, потребни су додатни рачунари и музичка опрема. Када је о кадровској структури реч, наводи се неадекватан кадар. У финансијском делу истиче се недостатак средстава за реализацију програма.

Дом културе „3. октобар“ – Банатско Ново Село

Дом културе 3. октобар основан је 1958. године, као институција која ће се професионално бавити организовањем културно-просветног и забавног живота у Банатском Новом Селу.

До формирања Дома културе као посебне институције, културно-забавни живот одвијао се у оквиру културно-просветних друштава *Валерију Докна* и *Жарко Зрењанин*. Ова друштва су обухватала следеће секције: драмску, заједнички хор, заједнички оркестар, фолклорне групе и фанфару, која је припадала *Валерију Докни*. Оснивањем Дома културе ова друштва су добила нормалне услове за рад.

Одмах по оснивању Дома културе једна од његових првих делатности била је омогућавање

биоскопских представа. У прво време, филмске представе давале су се четири пута недељно, а сваке недеље је приказивано по два филма. Савремени кинопројектор, типа *Искра*, купљен је 1959. године, који се и данас користи. Од 1970. године филмске представе се приказују сваког дана, сем понедељка.

Установа има својство правног лица, без организационих делова послује на неодређено време и основана је као установа из области културе, чији је оснивач град Панчево.

- **Просторни капацитети**

Дом културе заузима површину од 1.700 м². Објекат је у власништву Установе.

Располаже са једном салом, гардеробом и канцеларијом. Постоји пројекат реновирања објекта и то сала и гардеробе.

Установа има простор за изложбе и сценско-музичке програме. Мала сала којом Установа располаже је и вежбаоница (за фолклор, оркестар, драму) и простор за програме викендом. Сала заузима површину од 150 м², са 80 места за седење и 30 места за стајање. Дом културе има и велику салу са сценом која се реконструирала од 2007. године, а њено отварање и пуштање у рад очекује се октобра 2010. године.

Објекат нема обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

- **Програми и публика¹¹**

Основне програмске целине Дома културе су: позоришни, ликовни, књижевни, културно-образовни, музичко-сценски и филмски програм.

Програме организоване од стране Установе у 2009. години видело је 6.030 посетилаца. У згради Дома културе садржајима је присуствовало 3.430 посетилаца.

Табела 10: Приказ броја и посећености програма Центра за културу у 2009. години

	У установи		Ван установе	
	Наступи	Посећеност	Наступи	Посећеност
	2009	2009	2009	2009
Изложбена галерија	4	950	2	200
Аматерско позориште	4	180	2	100
Оркестри и хорови	10	650	5	1100
Наступи КУД-ова	12	1250	7	1200
Књижевне вечери	10	400	-	-

Аматерско позориште је у 2009. години два пута наступило у самој установи, пред око 80 посетилаца. У 2009. години остварило је и два гостовања пред укупно 100 посетилаца. Поред сопственог позоришног програма, током 2008. године, у Дому културе, два пута су гостовала и друга позоришта пред око 100 посетилаца.

У изложбеној галерији Дома културе у 2009. години организовано је три изложбе, које је видело око 250 посетилаца, док је једну гостујућу изложбу видело 600 посетилаца. Ван установе организоване су две изложбе, које је видело 200 посетилаца.

Фолклорни ансамбл Дома културе је у 2009. години осам пута наступио у установи пред око 650 посетилаца, а ван установе је имао седам наступа пред око 1.200 посетилаца. Када је реч о гостовањима културно-уметничких друштава у 2009. години било их је четири, а укупан број посетилаца износио је 600.

Велики народни оркестар Дома културе је у 2009. години имао десет наступа у установи, на којима је присуствовало 650 посетилаца, док је на пет наступа ван установе присуствовало око 1.100 посетилаца.

У 2009. години Дом културе је организовао и око 40 музичких програма, међу којима су концерти рок музике, џеза и слично.

¹¹ Подаци о броју посетилаца за период од 2006. до 2008. године нису достављени.

У 2008. години, Дом културе је организовао и десет програма у виду трибина, предавања и књижевних вечери, којима је присуствовало 400 посетилаца.

У оквиру Дома културе, 35 година континуирано ради драмска секција, а поводом последње годишњице позоришног ансамбла, ова установа је објавила књигу „Светлости позорнице“.

У оквиру Дома културе ради и библиотека с електронском читаоницом. Библиотека организује низ програма међу којима су и Змајеве дечје игре.

Дом културе наплаћује улазнице за своје програме, али одобрава попуст за ђаке и особе са инвалидитетом.

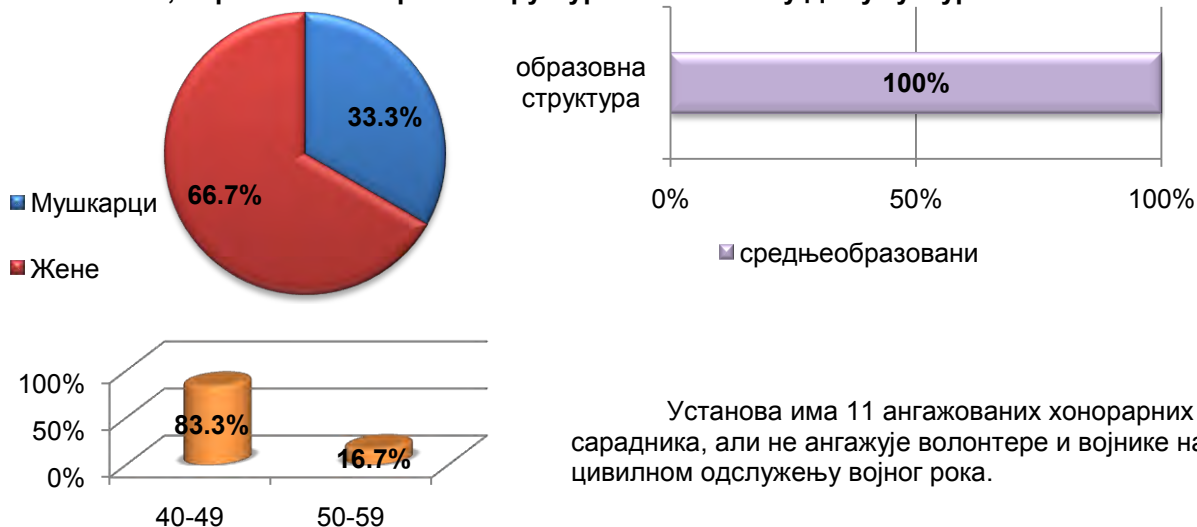
• Кадрови

У Дому културе је у сталном радном односу шест запослених. Полна структура је у корист жена.

Старосна структура показује да међу запосленима, нема ниједне особе која има испод 30, а преовлађују кадрови старости од 40 до 49 година. Просек година запослених је 46 година.

Образовна структура показује да у Установи раде само средњеобразовани кадрови.

Приказ 32: Полна, образовна и старосна структура запослених у Дому културе

Установа има 11 ангажованих хонорарних сарадника, али не ангажује волонтере и војнике на цивилном одслужењу војног рока.

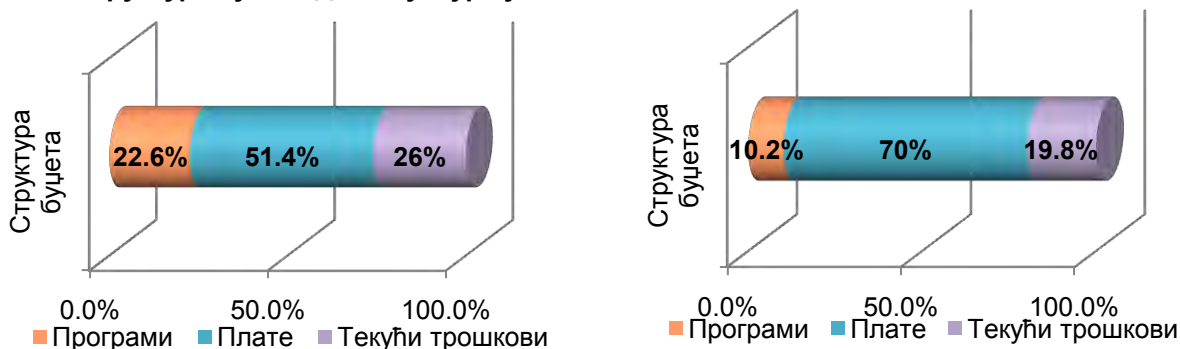
• Буџет

Дом културе се највећим делом финансира из градског буџета, док су у 2008. години сопствени приходи износили 12% укупних финансија, а у 2009. години 5%. Готово незнатни део чине средства Покрајине, спонзорства и донације. Укупан буџет Дома у 2008. години износио је 75.530,11 евра (6.150.553,00 динара), од чега је 10,2 % потрошено на реализацију програма. Укупан буџет Дома у 2009. години износио је 41,707.09 евра (3,917,576.00 динара), од чега је 4,258.46 евра (400,000.00 динара) потрошено на реализацију програма.

Приказ 33: Извори финансирања у 2008. и 2009. години

Приказ 34: Структура буџета Дома културе у 2008. и 2009. години

Када су инвестиције у питању, у Дому културе не наводе приоритетна инвестициона улагања. Последње улагање, обезбеђено од стране Града, односило се на одржавање зграде.

Табела 11: Последња инвестициона улагања

Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Одржавање зграде	Град Панчево	2009. година	532,31	50.000,00

- **Техничка опремљеност**

Дом културе поседује шест компјутера који нису умрежени, али имају приступ интернету.

- **Проблеми**

Када је простор у питању као кључне проблеме запослени у Дому културе наводе дугогодишњу запуштеност простора и опреме. Када је техничка опремљеност у питању наводи се потреба за обнављањем технике. Када је о финансирању реч истиче се проблем око финансирања манифестације „Ураниловка“. Када је кадровска структура у питању, постоји потреба за запослењем организатора активности, док је код програма потребна помоћ стручних служби из градске управе.

Дом културе „25 Мај“ - Долово

Добровољним радом 1947. године мештани Долова су започели изградњу задружног дома, који је, тек десетак година касније завршен и усељен од стране Земљорадничке задруге Долово. Дом културе 25. мај, основан је 1960. године одлуком Скупштине општине Панчево и настоји да разноврсним програмима задовољи културне потребе етнички мешовитог становништва. Ова установа поштује етнички састав становништва, па је преко 40% програма на румунском језику.

Новооснованом установом је обједињен рад биоскопа, сеоске библиотеке са читаоницом, омладинске фолклорне секције, румунског КУД *Јон Креангу* са својим секцијама (фанфаром, оркестром, фолклором и драмском секцијом).

Установа има својство правног лица, које послује на неодређено време и основана је као установа из области културе, чији је оснивач град Панчево.

• Просторни капацитети

Дом културе заузима површину од 1.605 м². Објекат у коме се налази Установа је у њеном власништву.

Установа располаже са четири сале, три гардеробе, четири канцеларије, једним магацином и два сценама. Једна сцена је ширине 12 м и дубине 10 м и има 420 места за седење, док је друга сцена ширине 6 м и дубине 3 м и има 60 места за седење.

Установа има простор за изложбе, филмске пројекције, сценско-музичке програме, радионице, семинаре и друге едукативне програме.

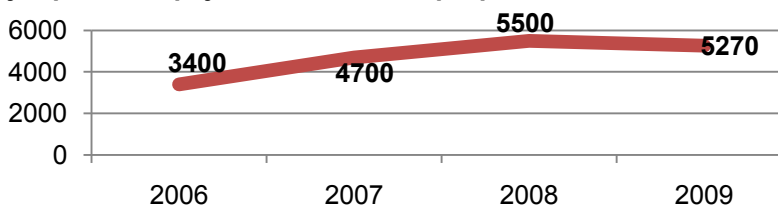
- Велика сала у којој се одржавају позоришне представе, филмске пројекције, концерти и изложбе заузима површину од 420 м², са 420 места за седење и 100 места за стајање.
- Хол, који такође служи као изложбени простор обухвата површину од 40 м², са 30 места за стајање.
- Мала сала (Галерија), која се поред тога што служи као изложбени простор, користи и за састанке, радионице и друге едукативне програмске садржаје, заузима површину од 48 м², са 30 места за седење и 20 места за стајање.
- Дом културе има и дискотеку површине 96 м², са 60 места за седење и исто толико за стајање. Објекат нема обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

• Програми и публика

Основне програмске целине Дома културе су: ликовни, књижевни, културно-образовни и музичко-сценски програми.

Број посетилаца у периоду од 2006. до 2009. године износи 18.870 или око 4.717 годишње.

Приказ 35: Тенденција кретања броја гледалаца на програмима

У изложбеној галерији Дома културе, у 2008. години организовано је седам изложби које је видело око 1.350 посетилаца. Ван установе организоване су четири изложбе, које је видело око 450 посетилаца. У 2009. години организоване су четири изложбе, које је видело 450 посетилаца, док гостујуће и изложбе ван установе нису организоване у току 2009. године.

Када је реч о културно-уметничким друштвима, Дом културе је у 2008. години организовао осам наступа, које је видело 3.200 посетилаца, док је шест гостујућих наступа видело 2.400 посетилаца. Ван установе је организовано 10 наступа које је видело 2.500 посетилаца. У 2009. години Дом културе је организовао 12 наступа у установи које је видело 3.700 посетилаца, док је четири гостујућих наступа видело 1.300 посетилаца. Ван установе организовано је 10 наступа, које је видело око 2.000 посетилаца.

Дом културе је у 2008. години организовао и осам наступа оркестра Дома културе које је видело 3.200 посетилаца, док је ван установе организовано 10 наступа, које је видело 2.500 посетилаца. У 2009. години је организовано 12 наступа, које је видело 3.700 посетилаца, док је ван установе 10 организованих наступа видело 2.000 посетилаца.

У 2008. години Дом културе је организовао и 19 трибина, предавања и књижевних вечери, на којима је присуствовало 2.750 посетилаца, док је у 2009. години организовано 12 трибина, предавања и књижевних вечери на којима је присуствовало 1.200 посетилаца.

Издавачку делатност чине сеоске новине *Доловац*. У 2008. години издато је шест бројева, у тиражу од 2.400 примерака.

Дом културе је у 2008. години организовао и око 30 радионица и то ликовних секција, којима је присуствовало 500 посетилаца.

Од осталих садржаја из области аматеризма, издвајају се активности из домаће радиности и певања. Веома је популарна *Штрудлијада*, манифестација такмичарског карактера, која негује традиционални начин припреме пецива, а која се одржава прве недеље септембра сваке године.

Дом културе има јако добру сарадњу с основном школом која има око 700 ђака, па су и бројни програми окренути ка најмлађима. Организоване су ликовне секције и изложбе дечјих цртежа, конкурси за песме, фолклорне секције. У згради Дома културе налази се и школска радио-станица.

Дом културе организује и програме намењене младима, као што су школа гитаре, летња сцена *Ринг клуб* и програм под називом *Поетски истраживачи*.

Табела 12: Приказ броја и посећености програма у 2008. и 2009. години

	У установи				Ван установе			
	Наступи		Посећеност		Наступи		Посећеност	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Изложбена галерија	7	4	1350	450	4	-	450	-
Књижевно-трибински програми	19	6	2750	560	-	-	-	-
Наступи КУД-ова	14	16	5600	5000	10	10	3200	2000
Хорови и оркестри	18	12	3200	3700	10	10	2500	2000

У сарадњи са Црвеним крстом Панчево за старију популацију организовани су тематски сусрети, док су у сарадњи са Геронтолошким центром Панчево и Домом за одрасла и стара лица организоване изложбе, приредбе и књижевне вечери.

Дом културе наплаћује улазнице за своје програме, али одобрава попусте за ђаке, студенте, пензионере и особе са инвалидитетом.

Дом културе не ради истраживања потреба корисника.

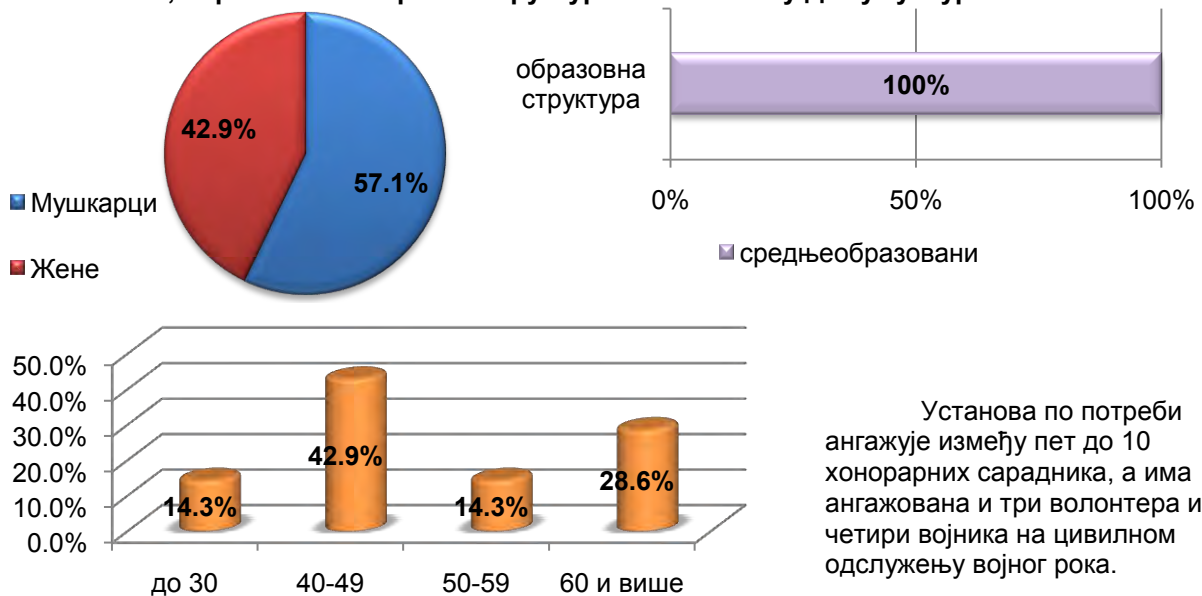
• Кадрови

У Дому културе је у сталном радном односу седам запослених. Полна структура је у корист мушкараца.

Старосна структура показује да међу запосленима, има једна особа која има испод 30, а преовлађују кадрови старости од 40 до 49 година. Просек година запослених је 49 година.

Образовна структура показује да у Установи раде само средњеобразовани кадрови.

Приказ 36: Полна, образовна и старосна структура запослених у Дому културе

Установа по потреби ангажује између пет до 10 хонорарних сарадника, а има ангажована и три волонтера и четири војника на цивилном одслужењу војног рока.

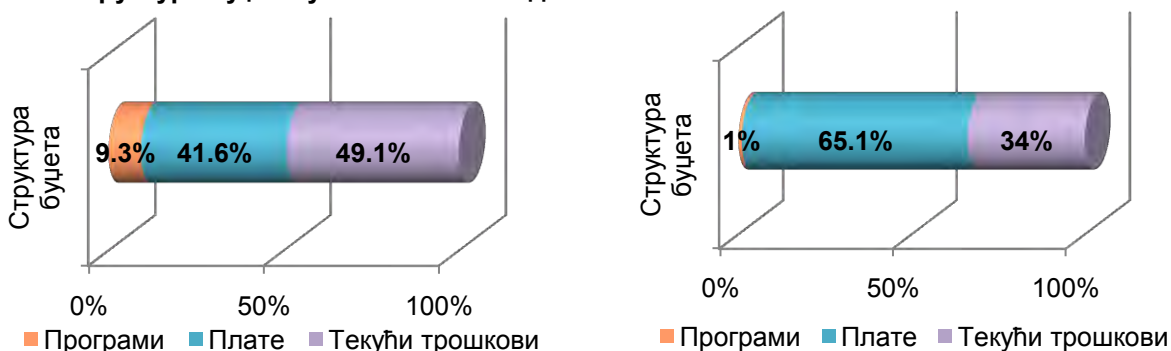
- **Буџет**

Дом културе се највећим делом финансира из градског буџета, док су у 2008. години сопствени приходи износили 34% укупних финансија, а у 2009. години 20%. Укупан буџет за 2008. годину износио је 94.553,18 евра (7.699.636,00 динара), док се у 2009. години смањило на 76.247,70 евра (7.162.000,00 динара). У 2008. години за реализацију програма издвојено је 8.789,49 евра (715.744,00 динара), а у 2009. години тај износ се значајно смањило на 745,23 евра (70.000,00 динара).

Приказ 37: Извори финансирања у 2008. и 2009. години

Приказ 38: Структура буџета у 2008. и 2009. години

Као приоритетне инвестиције наводе санацију фасаде и крова зграде Дома културе. Последње улагање обезбедио је град Панчево.

Табела 13: Последња инвестициона улагања

Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Сечење влаге на згради Дома културе	Град Панчево	2008. година	39.296,69	3.200.000,00

- **Техничка опремљеност**

Дом културе поседује 6 компјутера који нису умрежени, али имају приступ интернету.

- **Проблеми**

Када је простор у питању, као кључне проблеме, запослени у Дому културе наводе одржавање и санацију зграде. Када је о финансирању реч истиче се потреба за издвајањем већих финансијских средстава, док се код програма јавља потреба за позоришним представама.

Дом културе „Жарко Зрењанин“ - Иваново

Дом културе *Жарко Зрењанин* у Иванову основан је 1962. године. Иваново је село с 1.131 становником, разноврсног етничког састава који чине Срби, Мађари, Бугари, Словаци, Румуни, Албанци.

Основне делатности ивановачког Дома културе су: приказивачка, библиотечка, културно-образовна и сценско-музичка. Ивановачки Дом културе је 2006. године основао и фото друштво *Дунавац*, у сарадњи с којим је организован *Фото сафари*, излет из кога настаје изложба фотографија *Иваново у фокусу*.

Установа има својство правног лица, које послује на неодређено време и основана је као установа из области културе, чији је оснивач град Панчево.

- **Просторни капацитети**

Дом културе заузима површину од 713 м². Објекат је у власништву Установе.

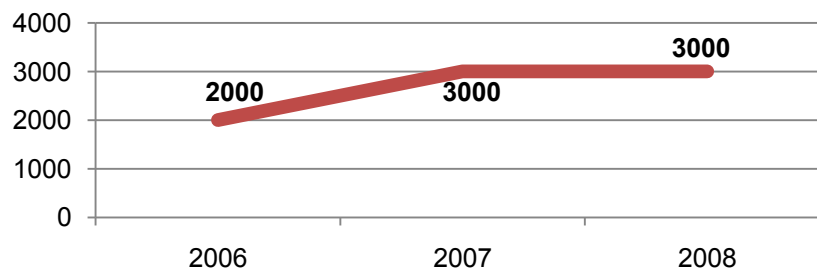
Установа располаже са четири сале, једном гардеробом, две канцеларије, једним магацином и једном сценом, која има 192 места за седење. Установа има простор за филмске пројекције и сценско-музичке програме. Дом културе располаже и вишенаменским простором површине 90 м², са 100 места за седење и 130 места за стајање.

Објекат нема обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

- **Програми и публика**

Основне програмске целине Дома културе су: ликовни, позоришни, културно-образовни и музичко-сценски програми. Број посетилаца у периоду од 2006. до 2008. године износи 8.000 или у просеку 2.666 годишње.

Приказ 39: Тенденција кретања броја гледалаца на програмима Дома културе

У изложбеној галерији Дома културе, у 2008. години организоване су две изложбе које је видело око 600 посетилаца, док је у 2009. години исти број изложби видело око 1.000 посетилаца.

Када је реч о културно-уметничким друштвима, Дом културе је у 2009. години организовао четири наступа, којима је присуствовало 600 посетилаца, док је на три гостујућа наступа присуствовало 800 посетилаца. Ван установе је организовано 6 наступа којима је присуствовало 1.000 посетилаца.

У 2009. години Дом културе је организовао и шест трибина, предавања и књижевних вечери, на којима је присуствовало 400 посетилаца.

У сарадњи Месне заједнице, Дома културе, мађарског *Боназ Шандор* и бугарског КУД-а *Иваново 1868*, у 2008. години организована је манифестација *Рибарски дани и ноћи*.

У сарадњи са фото–друштвом *Дунавац* Дом културе организује *Фото сафари*, излет из кога настаје изложба фотографија *Иваново у фокусу*. Фото сафари је 2008. Године имао рекордну посету, са 250 фотографија из пет држава. Изложба се традиционално отвара 15. августа.

Табела 14: Приказ броја и посећености програма Центра за културу у 2009. години

	У установи		Ван установе	
	Наступи	Посећеност	Наступи	Посећеност
	2009	2009	2009	2009
Изложбена галерија	2	1000	-	-
Наступи КУД-ова	7	1400	6	1000
Књижевне вечери	6	400	-	-

Дом културе организује и извођење разних представа и приредби за децу, међу којима је новогодишња представа за децу с доделом пакетића уз Деда Мраза, док се за младе организују поп концерти и предавања.

Дом културе наплаћује улазнице за своје програме, али одобрава попусте за ђаке.

Дом културе ради истраживања потреба корисника.

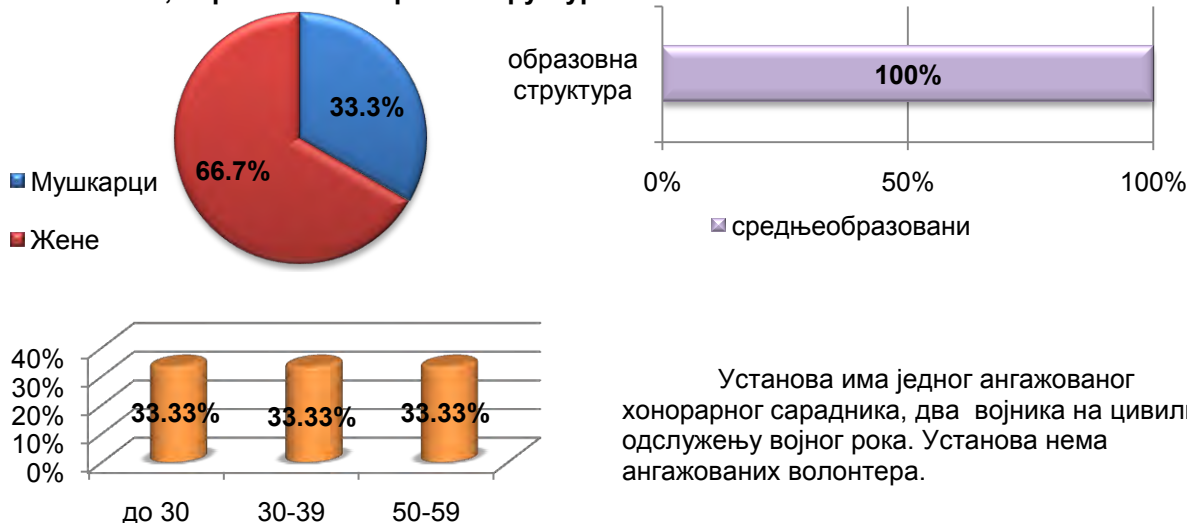
• Кадрови

У Дому културе су у сталном радном односу три запослена радника. Полна структура је у корист жена.

Старосна структура показује да међу запосленима, има једна особа која има испод 30, једна особа старости од 30 до 39 година и једна особа старости од 50 до 59 година. Просек година запослених је 37 година.

Образовна структура показује да у Установи ради само средњеобразовани кадар. У основној делатности не ради ниједна особа.

Приказ 40: Полна, образовна и старосна структура запослених

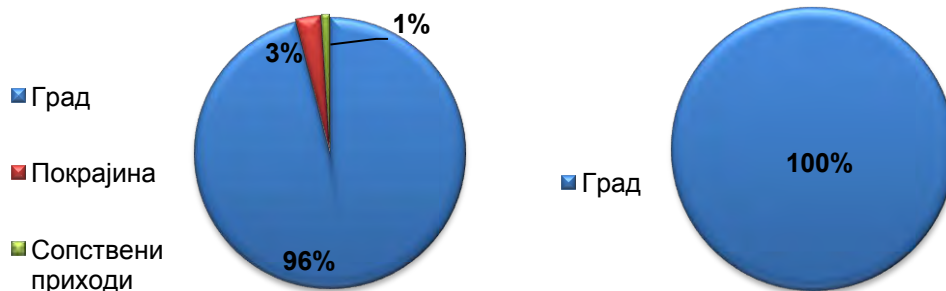
Установа има једног ангажованог хонорарног сарадника, два војника на цивилном одслужењу војног рока. Установа нема ангажованих волонтера.

• Буџет

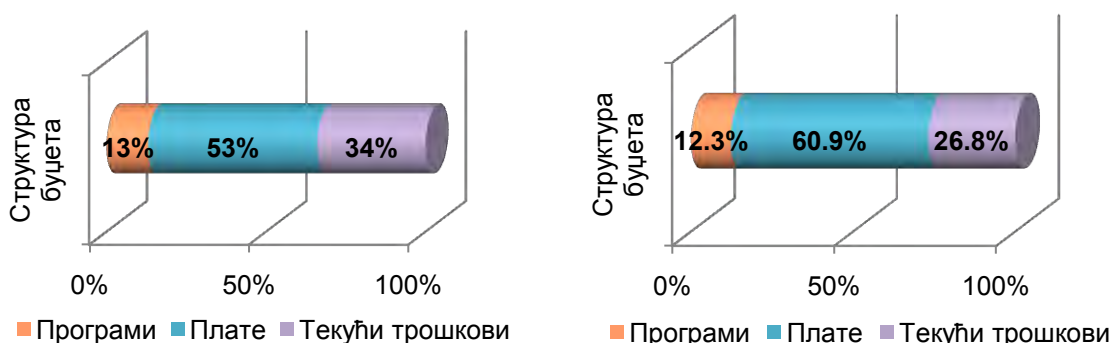
Дом културе се највећим делом финансира из градског буџета. Укупан буџет Дома културе у 2008. години износио је 39.223,00 евра (3.194.000,00 динара), док се у 2009. години смањило на 25.492,31 евра

(2.394.511,00 динара). У 2008. години за реализацију програма издвојено је 5.120,85 евра (417.000,00 динара), а у 2009. години тај износ је умањен и износио је 3.140,08 евра (25.492,31 динара).

Приказ 41: Извори финансирања у 2008. и 2009. години

Приказ 42: Структура буџета у 2008. и 2009. години

Последње инвестиционо улагање односило се на санацију дела крова, а као приоритетна инвестиција наводи се поправка крова целе зграде.

Табела 15: Последња инвестициона улагања

Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Санација крова	Град Панчево	2008. година	4.175,27	340.000,00

- **Техничка опремљеност**
Дом културе поседује један компјутер, који има приступ интернету.
- **Проблеми**
Представници Дома културе у упитнику не наводе постојање проблема.

Дом културе „Кочо Рацин“ - Јабука

Дом културе *Кочо Рацин*, у Јабуци изграђен је 1961. године.

Јабука је место са 6.312 становника разноврсног етничког састава, међу којима су најбројнији Срби и Македонци.

Установа је пре свега окренута школи и омладини и настоји да им својим програмима приближи културне садржаје. У том циљу организују се представе, изложбе, предавања, као и манифестација *Књижевно пролеће*, у оквиру које Дом културе организује посете песника и писаца школама.

Установа има својство правног лица, које послује на неодређено време и основана је као установа из области културе, чији је оснивач град Панчево.

- **Просторни капацитети**

Дом културе заузима површину од 837,94 м². Објекат је Установи уступљен без накнаде.

Установа располаже са четири сале, две гардеробе, четири канцеларије, три магацина и једном сценом, ширине 10 м и дубине 8 м.

Установа има простор за изложбе, сценско-музичке програме, књижевне сусрете и трибине.

Простор намењен за изложбе, трибине и књижевне сусрете заузима површину од 90 м², са 50 места за седење и 20 места за стајање. Простор намењен за сценско-музичке програме заузима површину од 230 м², са 240 места за седење и 100 места за стајање.

Дом културе нема пројекат реновирања објекта.

Објекат нема обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

- **Програми и публика**

Основне програмске целине Дома културе су: позоришни, ликовни, књижевни, културно - образовни, музичко-сценски и филмски програм. Дом културе не прати тенденцију кретања броја посетилаца.

Аматерско позориште „Мали принц“ је у 2008. години два пута наступило у установи, као и ван установе. У 2009. години позориште је имало исти број наступа и у установи и ван установе, док су у Дому културе три пута гостовала и друга позоришта.

Биоскоп је у 2009. години организовао две филмске пројекције, док их у 2008. години није било.

Библиотека је у 2008. години организовала пет књижевних вечери, којима је присуствовало 200 посетилаца. У 2009. години Библиотека је организовала исти број књижевних вечери, којима је присуствовало 300 посетилаца.

У 2008. години КУД „Васил Хаџиманов“ је имало три наступа у установи и десет наступа ван установе, док је у 2009. години КУД имало исто три наступа у установи, којима је присуствовало 200 посетилаца, док је ван установе имало осам наступа. Када је реч о гостовањима других културно-уметничких друштава у 2009. години их је било четири.

Хор „Звездице“ је у 2008. години имао два наступа у установи и један наступ ван установе, док је у 2009. години имао три наступа у установи, којима је присуствовало 230 посетилаца, и један наступ ван установе.

У 2009. години, Дом културе је организовао и 10 програма у виду трибина, предавања и књижевних вечери.

Табела 16: Приказ броја и посећености програма Центра за културу у 2008. и 2009. години

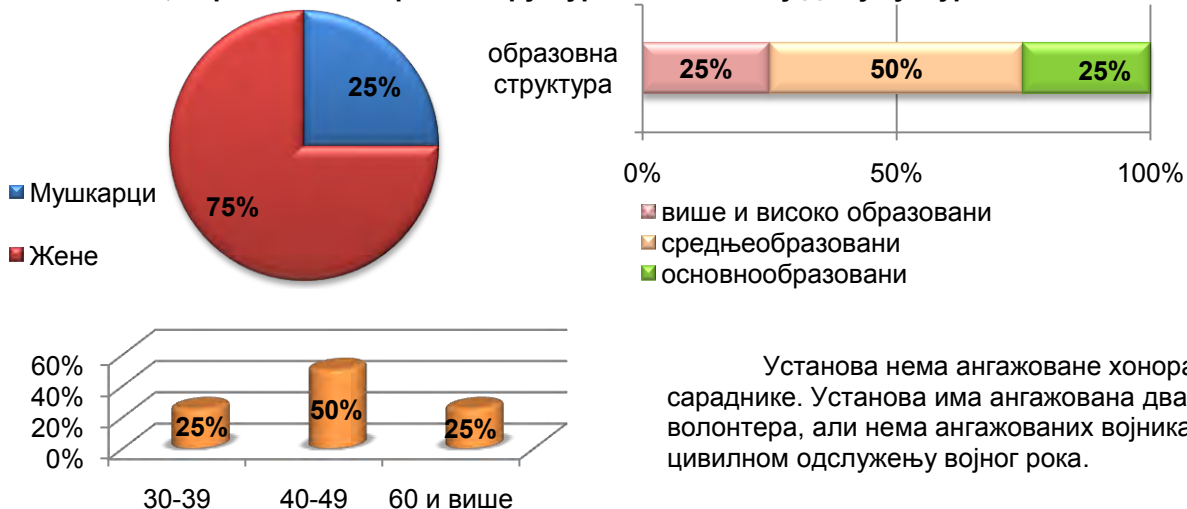
	У установи				Ван установе			
	Наступи		Посећеност		Наступи		Посећеност	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Изложбена галерија	-	4	-	-	1	-	-	-
Аматерско позориште	2	5	-	-	2	2	-	-
Књижевно-трибински програми	5	5	200	10	300	-	-	-
Биоскоп	-	2	-	-	-	-	-	-
Наступи КУД-ова	3	7	10	200	-	8	-	-
Хорови и оркестри	2	4	-	230	1	-	-	-

Оно чиме се истиче јабучки Дом културе јесте позоришни дечји фестивал, на којем наступа драмска секција из јабучке основне школе, али и секције из других села. Дом културе организује и манифестацију *Књижевно пролеће*, у оквиру које организује посете песника и писаца школама, како би читали младима књижевно штиво.

- **Кадрови**

У Дому културе је у сталном радном односу четири запослена. Полна структура је у корист жена. Старосна структура показује да међу запосленима нема ниједна особа испод 30, а преовлађују кадрови старости од 40 до 49 година. Просек година запослених је 47 година. Образовна структура показује да у Установи предњачи средњеобразовани кадар. У основној делатности не ради ниједан запослени.

Приказ 43: Полна, образовна и старосна структура запослених у Дому културе

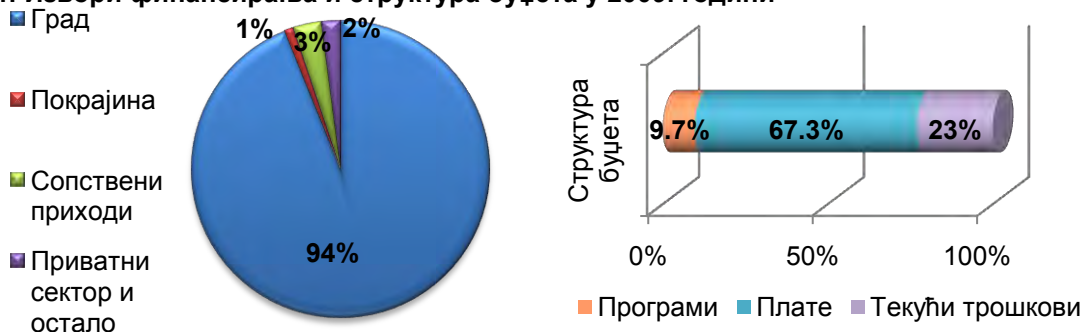

Установа нема ангажоване хонорарне сараднике. Установа има ангажована два волонтера, али нема ангажованих војника на цивилном одслужењу војног рока.

• **Буџет¹²**

Дом културе се највећим делом финансира из градског буџета, док сопствени приходи, средства Покрајине и спонзорства чине незнатни део укупних финансија. Укупан буџет Дома културе у 2009. години износио је 39.662,56 евра (3.725.532,00 динара), од чега је 3.842,78 евра (360.955,00 динара) потрошено на реализацију програма.

Приказ 44: Извори финансирања и структура буџета у 2009. години

Последње инвестиционо улагање дошло је од стране града Новог Сада

Табела 17: Инвестициона улагања у 2008. години

Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Преуређење биоскопске сале	Фонд за капитална улагања Нови Сад	2008.	53.434,64	4.351.279,70

Као приоритетна инвестициона улагања представници Дома културе наводе пресецање влаге и адаптацију летње баште.

• **Техничка опремљеност**

¹² Подаци о извору финансирања и структури буџета за 2008. годину Заводу нису достављени.

Дом културе поседује 3 компјутера која су умрежена и која имају приступ интернету.

- **Проблеми**

Када је простор у питању као кључне проблеме представници Дома културе наводе потребу за адаптацијом летње баште и реконструкцију велике сале. Када је техничка опремљеност у питању наводи се потреба за набавком сценске расвете и озвучења. Када је о финансирању реч истиче се потреба за издавањем већих средстава од стране Републике, Покрајине и града за установе културе. Код програма/пројеката као проблем наводи се недовољна посећеност програмима и потреба за анимирањем публике, док у области кадровске структуре представници Дома културе не наводе постојање проблема.

Дом културе „Младост“ - Глогоњ

Дом културе „Младост“ основан је 1962. године у Глогоњу, месту с 3.178 становника. Етничку структуру Глогоња чине највећим делом Срби и Македонци, који су насељени након прогона немачког живља после Другог светског рата. Интересантно је да Дом културе организује програме и приредбе за протеране Немце који сваке године долазе у Глогоњ. Дом културе „Младост“ у Глогоњу има добру сарадњу са домовима културе из околних места.

Дом културе "Младост" је установа која се бави уметничким радом. У оквиру Дома културе нарочито се истиче делатност фолклорне секције, која броји четири фолклорне групе. При Дому је, у сарадњи с Банатским Новим Селом, била организована и радионица стрипа,

али због материјалних разлога радионица није наставила са радом. Дом културе се бави и библиотечком делатношћу.

Установа има својство правног лица, које послује на неодређено време и основана је као установа из области културе, чији је оснивач град Панчево.

- **Просторни капацитети**

Дом културе заузима површину од 300 м². Објекат је у власништву Установе.

Установа има једну сцену на отвореном, једну салу и канцеларију, али нема просторије за јавне програме. Постоји пројекат реновирања објекта и то спуштање плафона, стављање подних плочица, електро-инсталација, кречење и столарија сале и канцеларије.

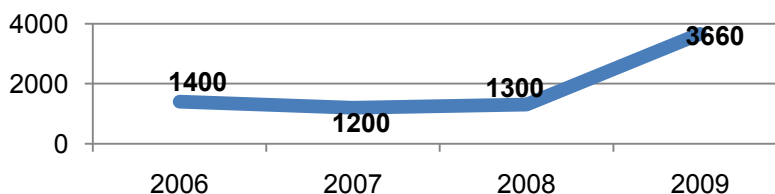
Објекат има обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

- **Програми и публика**

Основне програмске целине Дома културе су: позоришни, ликовни, књижевни, културно-образовни, музичко-сценски и филмски програм.

Број посетилаца у периоду од 2006. до 2009. године износи 7.560 или у просеку 1.890 годишње.

Приказ 45: Тенденција кретања броја гледалаца на програмима Дома културе

Библиотека *Младост* је у 2008. години организовала пет књижевних вечери.

У 2008. години организовано је и 12 фолклорних секција. У оквиру Дома културе нарочито се истиче делатност фолклорне секције која броји четири фолклорне групе. Фолклорна секција је веома успешна и осваја бројне награде.

У 2009. години културно-уметничко друштво је имало осам наступа у установи, којима је присуствовало око 720 посетилаца, док је ван установе имало десет наступа, које је видело 2.220 посетилаца. У 2009. години у Дому културе је било и три наступа гостујућих КУД-ова, којима је присуствовало око 270 посетилаца.

У 2008. години Дом културе је организовао пет књижевних вечери, на којима је присуствовало око 130 посетилаца, док је у 2009. години организовано 19 програма у виду трибина, предавања и књижевних вечери, којима је присуствовало 550 посетилаца.

У последње три године, Установа има и посебно организоване културно-образовне садржаје намењене деци у виду позоришних представа и промоција дечје књиге под називом „Данас је празник“. За младу популацију Дом културе је организовао трибине, предавања, књижевне вечери, позоришне и музичке програме, док су за старију популацију организована медицинска предавања и предавања за повртаре.

Табела 18: Приказ броја и посећености програма у 2008. и 2009. години

	У установи				Ван установе			
	Наступи		Посећеност		Наступи		Посећеност	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Књижевно-трибински програми	5	19	130	5500				
Наступи КУД-ова		11		990		10		2200

Дом културе не ради истраживање потреба корисника.

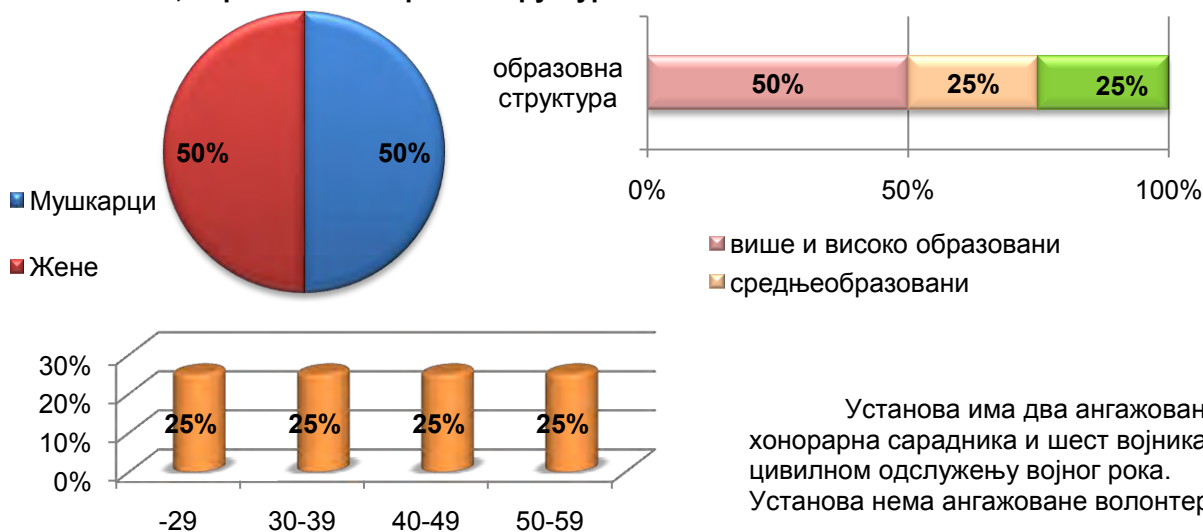
• **Кадрови**

У Дому културе је у сталном радном односу четворо запослених. Полна структура показује да су мушкарци и жене изједначени.

Старосна структура показује да међу запосленима има једна особа узраста испод 30 година, као и да су све старосне категорије изједначене. Просек година запослених је 47.

Образовна структура показује да у Установи преовлађује високообразовани кадар. У основној делатности ради 25% запослених.

Приказ 46: Полна, образовна и старосна структура запослених

Установа има два ангажована хонорарна сарадника и шест војника на цивилном одслужењу војног рока. Установа нема ангажоване волонтере.

• **Буџет¹³**

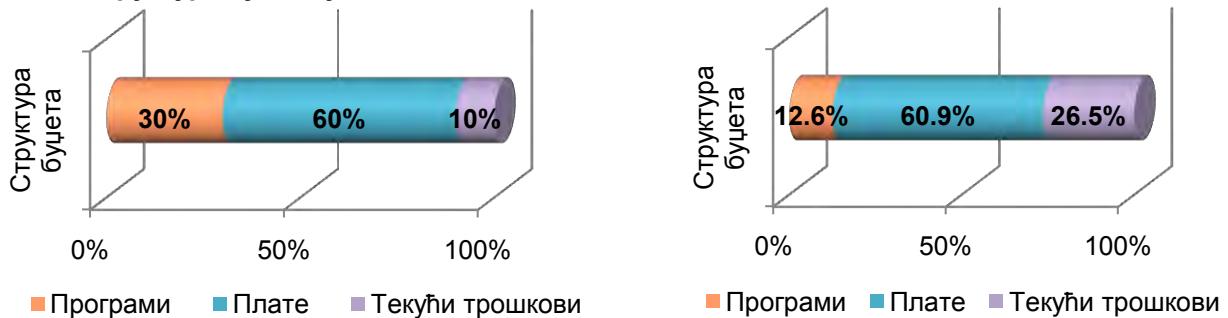
¹³ Подаци о износу укупног буџета за 2008. годину Заводу нису достављени.

Дом културе се највећим делом финансира из градског буџета, док незнатни део чине сопствени приходи и спонзорства. Укупан буџет Дома културе у 2009. години износио је 37.943,59 евра (3.564.068,00 динара), од чега је 4.790,77 евра (450.000,00 динара) потрошено на реализацију програма.

Приказ 47: Извори финансирања Дома културе у 2008. и 2009. години

Приказ 48: Структура буџета у 2008. и 2009. години

Последње инвестиције усмерене су на изградњу нове зграде Установе. Представници Дома културе као приоритетне инвестиције наводе куповину мобилијара за нову зграду и куповину опреме.

Табела 19: Последња инвестициона улагања

Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Изградња Дома културе	Град Панчево	2008. година	73.681,29	6.000.000,00
Наставак изградње нове зграде Дома културе	Град Панчево	2009. година	67.833,75	6.371.672,00

- **Техничка опремљеност**

Дом културе поседује пет компјутера који нису умрежени, али имају приступ интернету.

- **Проблеми**

Када је простор у питању као кључне проблеме запослени у Дому културе наводе потребу за простором за одржавање културних догађаја. Када је о финансирању и програмима реч истиче се потреба за повећањем материјалних средстава. Када је кадровска структура у питању, постоји потреба за запослењем једне спремачице са пуним радним временом.

Дом културе „Вук Караџић“ - Омољца

Дом културе *Вук Караџић*, основан је 1953. године у Омољици.

Омољица је позната по веома дугој традицији филма. Фестивал филмског и фото стваралаштва о животу села *Жисел*, који организује омољички Дом културе, веома је посећен када су у питању уметници, а и публика. Поред филмског фестивала, омољички Дом културе заједно с клубом филмских и фото аматера *Жисел* организује и једну од само три школе анимираног филма на територији Србије, коју похађају млади из овог села. Школа је веома успешна у свим областима филма, што доказују бројне награде које је добила у земљи и иностранству.

Дом културе организује и музичко сценски програм, изложбене активности, школу

фолклора, као и библиотеку делатност.

Установа има својство правног лица, које послује на неодређено време и основана је као установа из области културе, чији је оснивач град Панчево.

• Просторни капацитети

Дом културе заузима површину од 1.500 м². Објекат је у власништву Установе. Дом културе има простор за изложбе, филмске пројекције, сценско-музичке програме и библиотеку делатност.

Установа има две сале, две гардеробе, четири канцеларије, два магацина, две галерије и једну сцену. Сцена је ширине 8 м, као и дубине и има 330 места за седење.

Установа има две Галерије, од којих свака заузима површину од 80 м². Установа располаже и салама за састанке од којих једна сала заузима површину од 80 м² и има 70 места за седење, док друга заузима површину од 60 м² и има 40 места за седење. Установа има и пројекат реновирања објекта.

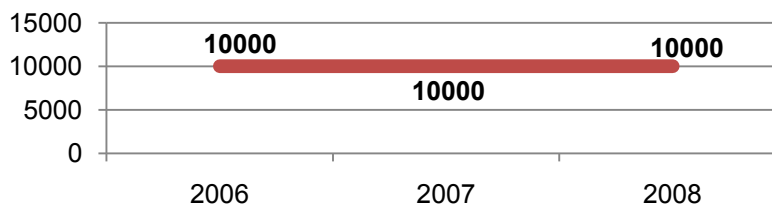
Објекат нема обезбеђен приступ за особе са инвалидитетом.

• Програми и публика

Основне програмске целине Дома културе су: позоришни, ликовни, књижевни, културно-образовни, музичко-сценски и филмски програм.

Број посетилаца у периоду од 2006. до 2008. године износи 30.000 или око 10.000 годишње.

Приказ 49: Тенденција кретања броја посетилаца на програмима за период од 2006. до 2008. године

У изложбеној галерији Дома културе, у 2008. години организовано је дванаест изложби које је видело око 4.660 посетилаца, док је у 2009. години организовано десет изложби које је видело око 4.500 посетилаца.

Биоскоп је у 2008. години посетило 5.000 гледалаца на 23 премијере и три пројекције.

У 2009. години Дом културе је организовао осам наступа културно-уметничког друштва, којима је присуствовало око 2.000 посетилаца, док је ван установе организовано два наступа, којима је присуствовало 1.000 посетилаца. Када је реч о гостовањима културно-уметничких друштава, у 2009. години, било их је седам, а укупан број посетилаца износио је 2.000.

Тамбурашки оркестар *Жисел* је имао шест наступа у установи, којима је присуствовало 2.500 посетилаца, док је два наступа ван установе видело 1.000 посетилаца.

У 2008. години, Дом културе је организовао три књижевне вечери, којима је присуствовало 300 посетилаца, док је у 2009. години организовано 12 програма у виду трибина, предавања и књижевних вечери, којима је присуствовало 750 посетилаца.

Дом културе организује и фестивал под називом *Фестивал аматерског филма Жисел*. У 2008. години пет програма фестивала видело је око 6.000 посетилаца, док је у 2009. години шест програма видело 7.000 посетилаца.

У последње три године, Установа има и посебно организоване културно-образовне садржаје намењене деци у виду представа и приредби за децу, фолклорне секције и школу анимираног филма. Дом културе организује и програме намењене младој популацији, као што су фолклорна секција, поп и рок концерти, изложбе фотографија и слика, док су за старију популацију организоване представе и изложбе домаће радиности. Дом културе наплаћује улазнице за своје програме, али одобрава попуст ђацима.

Табела 20: Приказ броја и посећености програма у 2008. и 2009. години

	У установи				Ван установе			
	Наступи		Посећеност		Наступи		Посећеност	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Изложбена галерија	12	10	4660	4500	-	-	-	-
Књижевно-трибински програми	3	12	300	750	-	-	-	-
Биоскоп	-	23	-	5000	-	-	-	-
Наступи КУД-ова	-	15	-	4000	-	2	-	1000
Хорови и оркестри	-	6	-	2500	-	2	-	1000

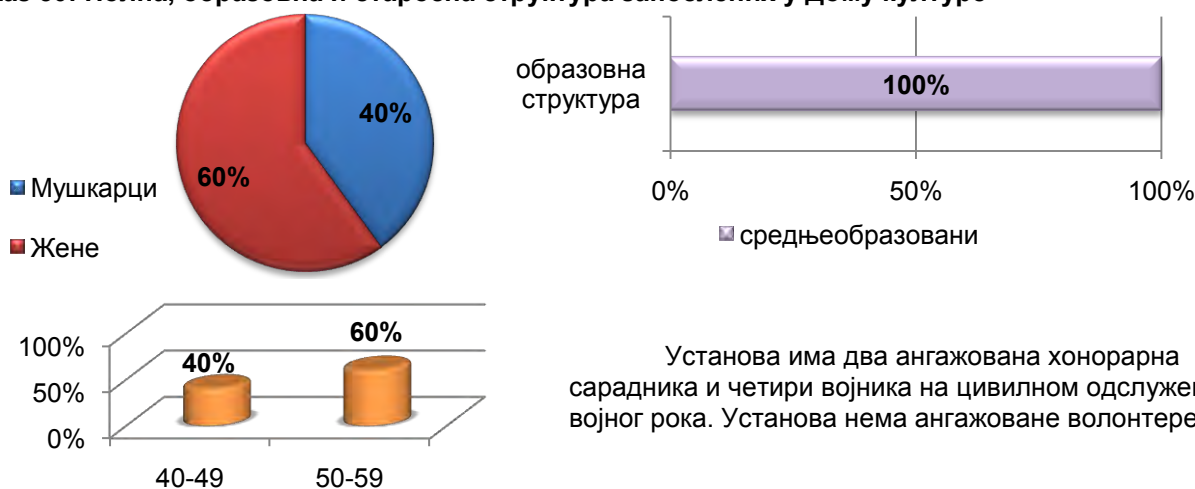
• Кадрови

У Дому културе је у сталном радном односу пет запослених. Полна структура је у корист жена.

Старосна структура показује да међу запосленима нема ниједне особе која има испод 30, а преовлађују кадрови старости од 50 до 59 година. Просек година запослених је 53.

Образовна структура показује да у Установи ради само средњеобразовани кадар. У основној делатности ради 20% запослених.

Приказ 50: Полна, образовна и старосна структура запослених у Дому културе

Установа има два ангажована хонорарна сарадника и четири војника на цивилном одслужењу војног рока. Установа нема ангажоване волонтере.

• Буџет

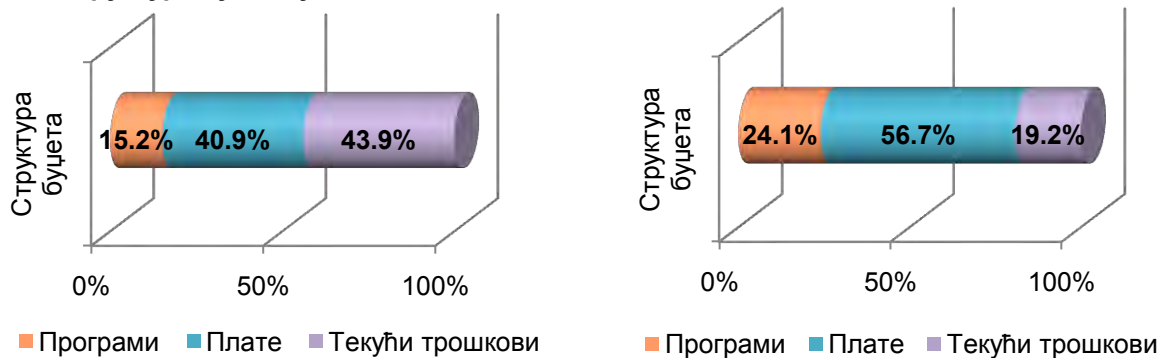
Дом културе се највећим делом финансира из градског буџета, док су у 2008. години сопствени приходи износили 16% укупних финансија, а у 2009. години 21%. Готово незнатни део чине средства

Покрајине, Републике и други извори прихода. Укупан буџет Дома културе у 2008. години износио је 91.168,32 евра (7.424.000,00 динара), док се у 2009. години знатно смањило на 58.116,04 евра (5.458.880,00 динара). У 2008. години за реализацију програма издвојено је 13.864,36 евра (1.129.000,00 динара), а у 2009. години тај износ се повећао и износио је 14.026,35 евра (1.317.505,00 динара).

Приказ 51: Извори финансирања у 2008. и 2009. години

Приказ 52: Структура буџета у 2008. и 2009. години

Инвестиционих улагања у последње три године није било. Представници Дома културе као приоритетно инвестиционо улагање наводе другу фазу адаптације крова.

- **Техничка опремљеност**

Дом културе поседује два компјутера који нису умрежени, али имају приступ интернету.

- **Проблеми**

Када је простор у питању као кључне проблеме запослени у Дому културе наводе потребу за реновирањем крова, заменом столарије и подова. У области техничке опремљености наводи се потреба за јачим озвучењем и новим светлосним парком. Када је о финансирању и програмима/пројектима реч истиче се потреба за издвајањем већих средстава.

Дом културе „Братство и јединство“¹⁴ - Качарево

¹⁴ Дом културе Заводу није доставио податке за 2009. годину.

Дом културе *Братство и јединство* основан је 1960. године у Качареву. Дом културе представља институцију са великим значајем за културни развој Качарева.

Установа функционише у склопу месне заједнице и нема наменски простор за културне садржаје, већ користи простор некадашњег Дома омладине. Месна заједница за потребе Дома културе гради на локалном језеру летњу позорницу, мултифункционалан простор за разне културне догађаје, као што су аматерске представе, свирке, ди-џеј концерте.

Установа има својство правног лица, које послује на неодређено време и основана је као установа из области културе, без организационих делова, чији је оснивач град Панчево.

- **Просторни капацитети**

Дом културе заузима површину од 195 м². Објекат је Установи уступљен без накнаде.

Установа има простор за изложбе и филмске пројекције, располаже са две сале, две гардеробе и две канцеларије. Постоји пројекат реновирања објекта и то исецање влаге, санирање зидова и подова сала, гардероба и канцеларија. Установа има и простор за одржавање вежби, балета, аикида и фолклора, који заузима површину од 112 м².

Објекат има обезбеђен приступ особама са инвалидитетом.

- **Програми и публика**

Основне програмске целине Дома културе су: позоришни, ликовни, књижевни, културно-образовни, музичко-сценски и филмски програм.

Тренутно у оквиру Дома културе функционише библиотека са великим бројем наслова. Покренута је ветеранска музичка секција, као и манифестација за младе *New Crew* (Нова екипа) и у оквиру ње летња позорница у оквиру спортско-рекреативног центра *Језеро* где се организују разни музички и музичко-сценски програми, затим школа салсе и трибина о превенцији ХИВ-а. За децу су организовани креативна радионица *Упознајмо Качарево*, представа *Ђоле против невидљвог* и јавни часови.

Качаревски Дом културе има у плану и организацију секција у којима би учествовала деца из локалне школе која има око 600 ђака. Дом културе у Качареву је једно време организовао школу салсе и школу за стране језике.

Библиотека је у 2008. години организовала пет књижевних вечери, на којима је присуствовало 150 посетилаца.

У оквиру манифестације *New Crew* (нова екипа) организован је привремени парк за екстремне спортове, трибина и радионица, представа *Радован Трећи*, коју су извели чланови *Атељеа младих* из Панчева. На крају манифестације организован је концерт електронске музике.

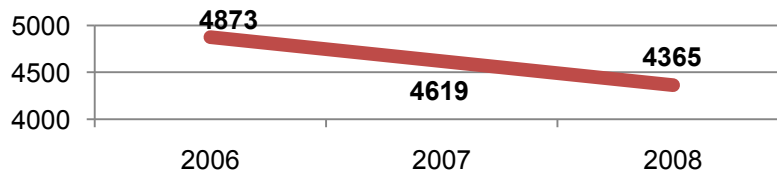
За старију популацију организовано је књижевно вече, изложба нових књижевних издања, продајни мини сајам књига, гајдарско вече, прославе значајних датума Качарева и обележени су значајни међународни датуми.

Дом културе не наплаћује улазнице за своје програме.

Установа не врши истраживање потреба корисника.

Број посетилаца у периоду од 2006. до 2008. године износи 13.857 или у просеку 4.619 годишње.

Приказ 53: Тенденција кретања броја гледалаца на програмима

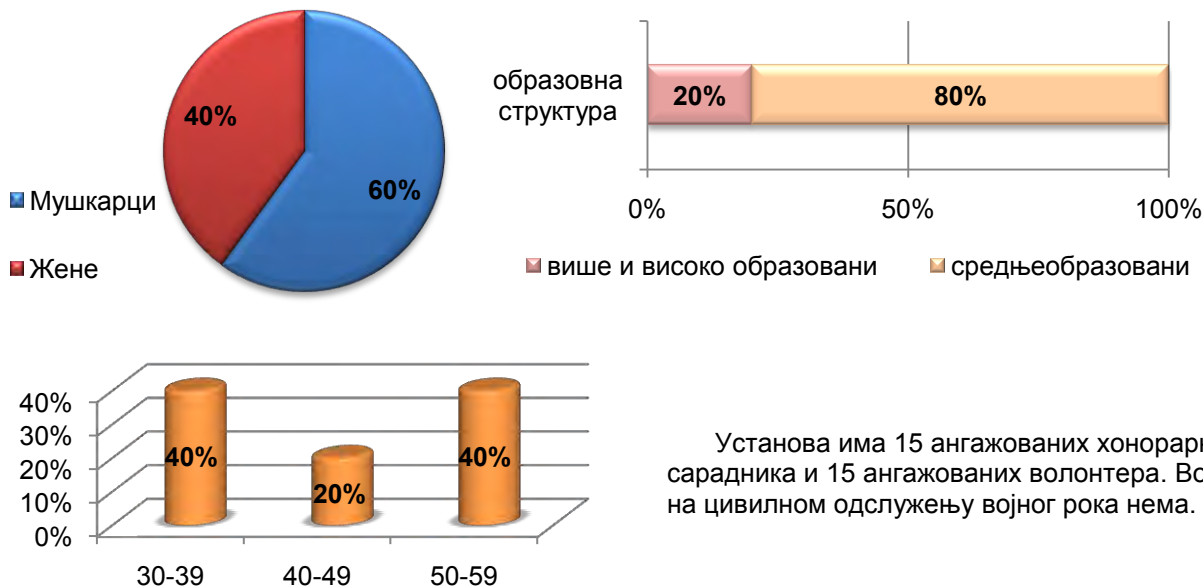

- **Кадрови**

У Дому културе је у сталном радном односу петоро запослених. Полна структура је у корист мушкараца.

Старосна структура показује да међу запосленима нема особе која има испод 30, а кадрови старости од 30 до 39 година и од 50 до 59 година су изједначени. Просек година запослених је 45 година. Образовна структура показује да у Установи преовлађује средњеобразовани кадар. У основној делатности ради 40% запослених.

Приказ 54: Полна, образовна и старосна структура запослених

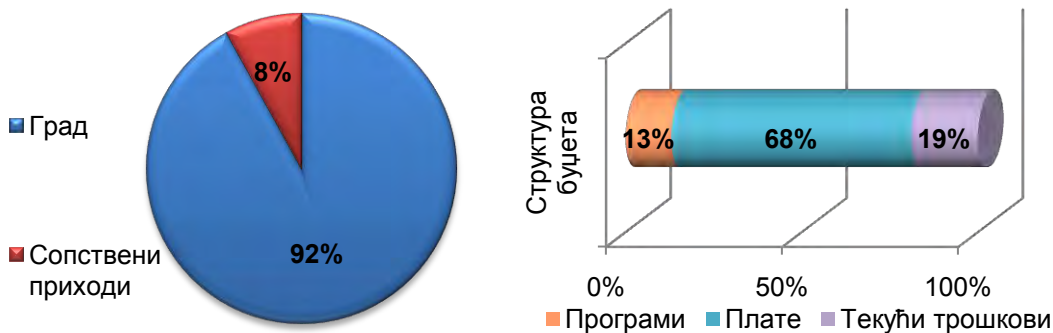

Установа има 15 ангажованих хонорарних сарадника и 15 ангажованих волонтера. Војника на цивилном одслужењу војног рока нема.

• **Буџет**

Дом културе се највећим делом финансира из буџета града Панчева, док су сопствени приходи у 2008. години износили 8%. Укупан буџет Дома у 2008. години износио је 40.451,03 евра (3.294.000,00 динара), од чега је 5.255,93 евра (428.000.00 динара) потрошено на реализацију програма.

Приказ 55: Извори финансирања и структура буџета у 2008. години

Представници Установе не наводе последња нити приоритетна инвестициона улагања.

• **Техничка опремљеност**

Дом културе поседује два компјутера који нису умрежени и имају приступ интернету.

• **Проблеми**

Када је простор у питању представници Дома културе наводе потребу за реконструкцијом зграде у којој се одржавају програми. Када је техничка опремљеност у питању наводи се потреба за обнављањем технике, односно за куповином музичких инструмената и пројектора. Када је реч о финансирању истиче се потреба за већим финансирањем из буџета. Када је кадровска структура у питању, постоји потреба за млађим образованијим кадровима. У програмском делу као проблем се наводи незаинтересованост популације и потреба за издвајањем већих средстава.

Дом културе „4. октобар“ – Банатски Брестовац

Дом културе 4. октобар основан је 1960. године и ради у континуитету од оснивања. Банатски Брестовац има 3.517 становника.

У Дому културе траје реновирање сале од 800 квадратних метара која ће омогућити извођење различитих културних садржаја. Дуги низ година се бројни програми због недостатка сале одржавају у дворишту Дома културе што значи да зими програма такорећи нема.

- **Просторни капацитети**

Дом културе 4. октобар заузима простор од 1.300 квадратних метара.

- **Програми и публика¹⁵**

Оно по чему је Дом културе у Банатском Брестовцу познат јесте међународна изложба уметничке фотографије која се организује у сарадњи са Кино фото клубом *Поњавица*. Манифестација која се организује од 2002. године зове се *Дани природе*, а учешће узимају аутори из 25 земаља света. Изложба се отвара другог дана сеоске славе, Спасовдана. Изложбу, која траје 15 дана, сваке године посети преко 500 људи. Дом културе организује и ауторске изложбе. Град Панчево, месна заједница Банатски Брестовац и Јавна предузећа из града су главни спонзори *Дана природе*. Брестовачка установа културе и кино фото клуб *Поњавица* организује и радионице за децу.

Дом културе се труди да пропрати и учествује и у другим манифестацијама Банатског Брестовца, као што је *Паприкијада*. Главни догађај је такмичење произвођача паприка у четири категорије, а додељује се и награда за најлепши штанд. Последњих година организатори су обогатили садржај манифестације изложбом дечјих литерарних и ликовних радова, дечјим карневалом, такмичењем у припремању јела. Дом културе има и библиотеку која је основана 60-их година прошлог века.

Број одржаних изложби у 2009. години је три, а укупан број посетилаца 950. Дом културе не наплаћује улазнице, али води документовање активности.

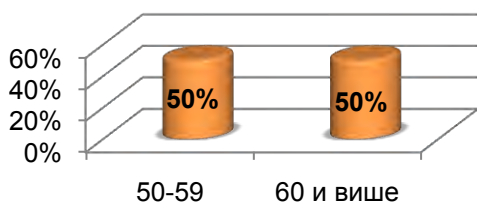
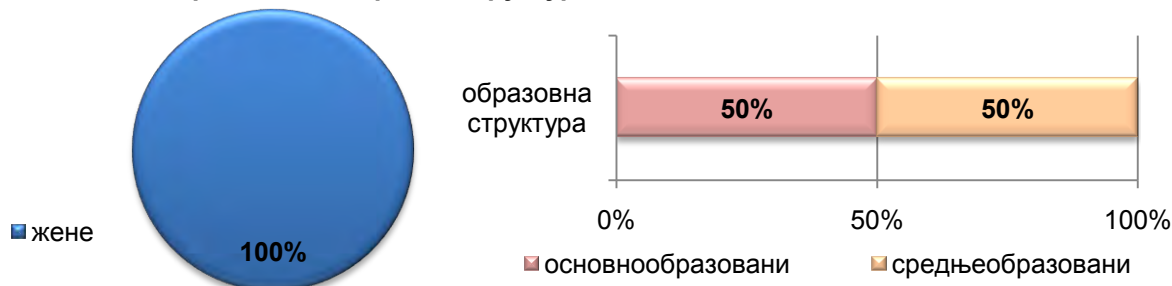
У плану су сарадње са установама културе у Панчеву и другим градовима, као и са домовима културе из околних села.

- **Кадрови**

У Дому културе у сталном радном односу је двоје запослених. Полна структура је у потпуности женска.

Старосна структура показује да међу запосленима нема особе која има испод 50 година. Просек година запослених је 56.

Приказ 56: Полна, образовна и старосна структура запослених

лима и посећености истих.

Установа нема ангажованих хонорарних сарадника, волонтера нити војника на цивилном одслужењу војног рока.

- **Буџет**

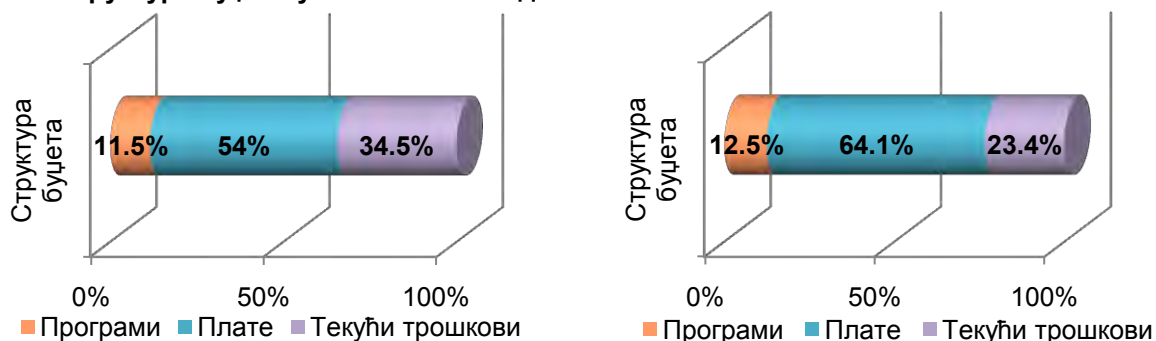
Дом културе се највећим делом финансира из градског буџета, док су сопствени приходи у 2008. години износили 19,7%. Укупан буџет Дома у 2008. години износио је 28.467,3 евра (2.318.146,70 динара), од чега је 3.272,5 евра (266.487,71 динара) потрошено на реализацију програма.

Дом културе се највећим делом у 2009. години финансира из градског буџета, док су сопствени приходи у 2008. години износили 14%. Укупан буџет Дома у 2008. години износио је 19.617,8 евра (1.842.716,00 динара), од чега је 2.448,6 евра (230.000,00 динара) потрошено на реализацију програма.

Приказ 57: Извори финансирања у 2008. и 2009. години

Приказ 58: Структура буџета у 2008. и 2009. години

Последња инвестициона улагања обезбедио је Град. Као приоритетна инвестициона улагања у Дому културе наводе реконструкцију позорнице и сале.

Табела 21: Последња инвестициона улагања

Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
реконструкција крова	Град	2008.	89.717,2	7.305.835,00

- **Техничка опремљеност**

Дом културе не располаже рачунарима.

- **Проблеми**

У Дому културе наводе да имају просторне проблеме, проблеме техничке опремљености, проблем са финансирањем и проблеме са кадровском структуром, као и проблеме са програмима.

Дом културе „29. новембар“ - Старчево¹⁶

Зграда Дома културе у Старчеву, месту које административно припада граду Панчеву и броји 7.615 становника, саграђена је 1962.

• Програми и публика

Позната секција у оквиру Установе је тамбурашки оркестар и културно-уметничко друштво. Старчевачки Дом културе у сарадњи с општином и месном заједницом организује познати Међународни фестивал тамбураша малих састава, на коме поред домаћих састава, долазе оркестри и из Хрватске, Мађарске, Македоније, Румуније. Овај једнодневни фестивал је такмичарског карактера и одржава се крајем октобра или почетком новембра. Дом културе организује две школе фолклора, а са својим сениорским фолклорним ансамблом путује и на међународна такмичења.

Дани дружења су једна од најпосећенијих старчевачких манифестација која се организује у сарадњи Дома културе и месне заједнице. У оквиру Манифестације организују се разни музички и

спортски програми, а посећују га грађани из Старчева али и околних насељених места.

Дом културе помаже младим музичарима и другим уметницима уступајући им простор, набављајући инструменте и књиге које остају у богатој библиотеци Дома културе. У оквиру рада библиотеке организује се и књижевно трибински програм у сарадњи с Креативним културним клубом из Старчева (ККК). Креативни културни клуб своје програме организује у простору старчевачког Дома културе, а садржаји обухватају: спортска дешавања, музичке концерте, предавања за децу и младе, трибине на актуелне теме, промоције музичких и књижевних издања. Сви програми Клуба су бесплатни. Клуб издаје и *Старчевачке новине* које од 1994. године излазе једном месечно.

Дом културе има и своју Галерију *Боеми* у којој изложбе уређује академски сликар из Панчева. У Галерији излажу само академски сликари. Установа има и вишенаменску салу у којој се одржавају најразличитији садржаји.

• Кадрови

Установа тренутно има троје стално запослених радника и једног хонорарног сарадника. Рад значајно олакшава и пет војника на цивилном одслужењу војног рока.

Управни одбори установа културе

Подаци о структури управних одбора у панчевачким установама културе достављени су од стране 11 од 15 установа културе: Народног музеја, Историјског архива, Културног центра Панчева, Завода за заштиту споменика културе, Дома омладине, Дома културе *Кочо Рацин* (Јабука), Дома културе *3. Октобар* (Банатско Ново Село), Дома културе *4. октобар* (Банатски Брестовац), Дома културе *Младост* (Глогоњ), Дома културе *29. новембар* (Старчево) и Дома културе *25. мај* (Долово).

На основу прикупљених података можемо закључити да су професије чланова у већини случајева прилагођене основној делатности дате установе, иако има и занимања ван културне делатности, као и оних неадекватних за место у чланству управних одбора.

Табела 22: Број чланова и структура управних одбора према занимању по установи

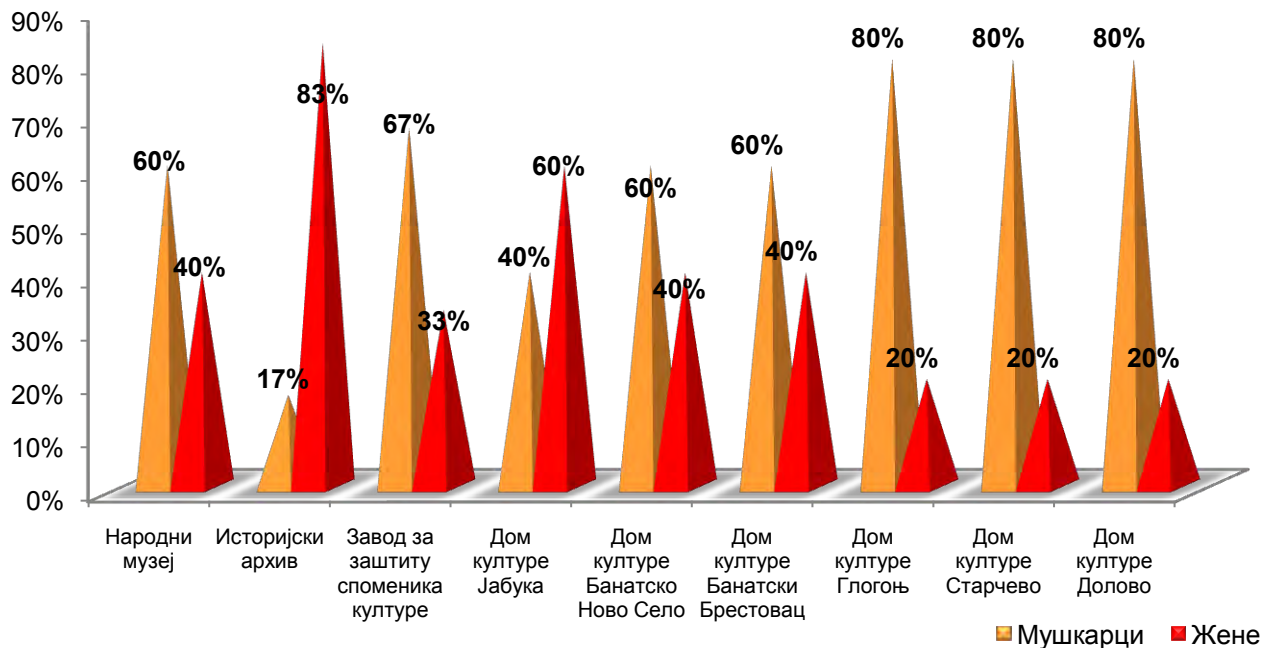
¹⁶ Дом културе Заводу није доставио упитнике. Сви подаци изнети су на основу разговора са представницима Установе.

Установа	Укупан број чланова	Број чланова постављен од стране града	Број чланова из редова запослених	Занимање чланова управних одбора по установама
Народни музеј	5	3	2	1. библиотекар 2. етнолог 3. историчар 4. етнолог 5. правник
Историјски архив	7	5	2	1. дипл. историчар уметности 2. дипл. историчар 3. дипл. економиста 4. академски сликар 5. дипл. правник 6. дипл. историчар
Културни центар Панчева	7	4	3	1. пословно-технички секретар 2. организатор програма 3. извршни организатор 4. инжењер организационих наука 5. нема података 6. нема података 7. нема података
Завод за заштиту споменика културе	3	2	1	1. историчар уметности 2. економиста 3. туризмолог
Дом омладине	5	3	2	1. саобраћајни техничар (уредник музичког програма) 2. дипл. географ (организатор програма) 3. проф. српског језика 4. нема података 5. нема података
Дом културе Јабука	5	4	1	1. библиотекар 2. текстилни техничар 3. кувар 4. приватни предузетник 5. грађевинар
Дом културе Банатско Ново Село	5	4	1	1. економиста 2. музичар 3. менаџер осигурања 4. пољопривредник 5. домаћица
Дом културе Банатски Брестовац	5	4	1	1. пољопривредник 2. радник 3. радник 4. пензионер 5. учитељ
Дом културе Глогоњ	5	4	1	1. наставник 2. организатор културних програма 3. привредник 4. незапослен 5. грађевински техничар
Дом културе Старчево	5	4	1	1. библиотекар 2. радник 3. радник 4. инспектор 5. стоматолог
Дом културе Долово	5	4	1	1. професор српског језика 2. економски техничар 3. економски техничар 4. саобраћајни техничар 5. радник

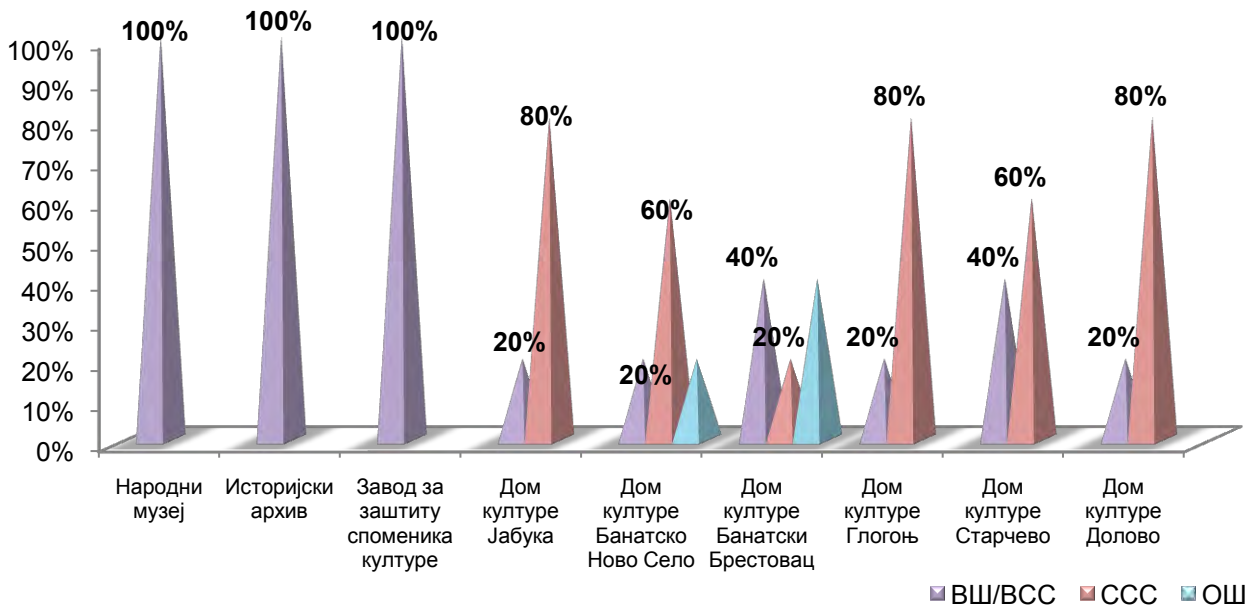
У одборима установа готово је изједначен број чланова са средњим образовањем, са уделом од 49%, и оних са вишим и високим образовањем који чине 45% чланова. Полна структура је у корист мушкараца са 58,8%, наспрам 41,2% жена.

У приказу који следи, наведене су структуре чланства управних одбора према полу и образовању, за сваку установу појединачно, сем за Културни центар Панчева и Дом омладине Панчева који нису доставили комплетне податке за све чланове у управним одборима, те би из тог разлога и извођење статистике за ове установе било неадекватно.

Приказ 59: Полна структура чланова управних одбора

Приказ 60: Образовна структура чланова управних одбора

Чланство у управним одборима установа културе у Панчеву није плаћена функција. Председници управног одбора наводе да је тако „одувек“, односно од оснивања установа.

На основу достављених података, пракса у раду управног одбора у Дому културе 3. октобар у Банатском Новом Селу издваја се као интересантан пример. Наиме, од 2009. године, на иницијативу

председника и једногласном одлуком управног одбора, на састанцима управног одбора могу присуствовати и грађани локалне заједнице, волонтери из невладиних организација и удружења грађана која се баве културом, као и новинари и представници млађе популације који се претходно пријаве одбору. На овај начин, сви састанци одбора су јавни а грађани имају прилику да се заинтересују и укључе у активности и реализацију културних програма Дома културе и удружења грађана у Банатском Новом Селу.

Према подацима који обухватају период јануар 2008 – октобар 2009. године, чланови одбора у установама културе састају се између два и 12 пута годишње.

Табела 23: Број састанака управних одбора установа у периоду од јануара 2008. до октобра 2009. године

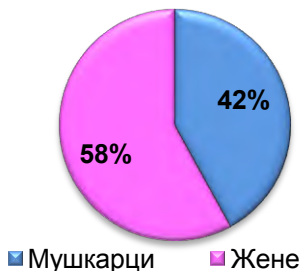
Установа	Састанци управних одбора	
	2008	Јануар – октобар 2009
Народни музеј	4	4
Историјски архив	3	2
Културни центар Панчева	5	3
Завод за заштиту споменика културе	2	1
Дом омладине	2	3
Дом културе Јабука	2	12
Дом културе Банатско Ново Село	5	4
Дом културе Банатски Брестовац	2	3
Дом културе Глогоњ	Нема података	3
Дом културе Старчево	7	11
Дом културе Долово	2	6

Ставови запослених у установама културе

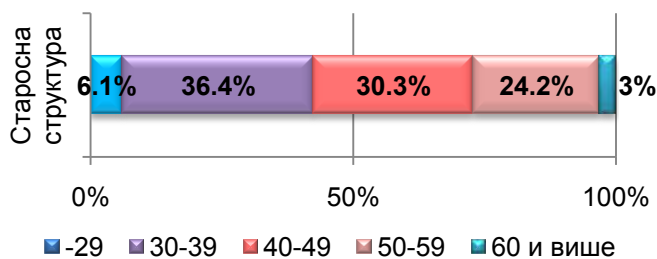
Упитник за запослене у Панчеву попунило је 33 запослених из 11 од 15 градских установа културе. У узорку предњаче особе женског пола, вишег или високог образовања и испитаници у трећој деценији живота. Упитнике су попуњавали запослени у основној делатности установе, без административног, управног, техничког и помоћног особља.

Приказ 61: Структура узорка

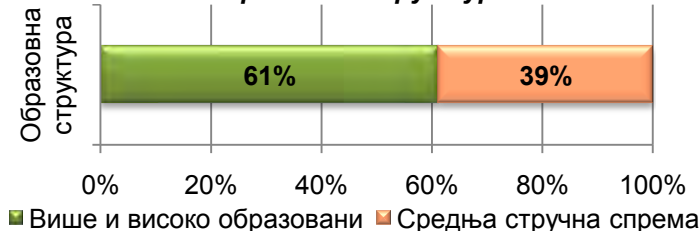
Полна структура

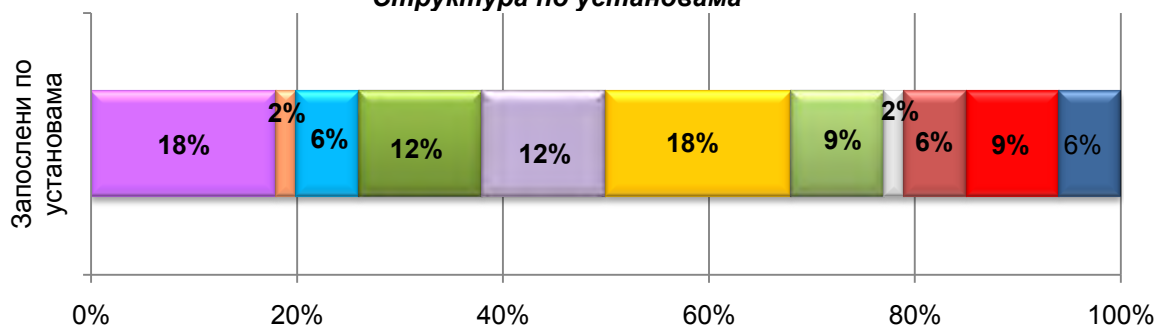
Старосна структура

Образовна структура

Структура по установама

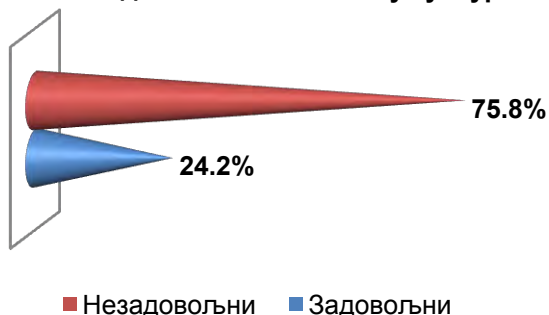

- Градска библиотека Панчево
- Народни музеј Панчево
- Културни центар Панчева
- Историјски архив Панчево
- Завод за заштиту споменика културе Панчево
- Дом омладине Панчево
- Дом културе "Вук Караџић" Омољица
- Дом културе "Кочо Рацин" Јабука
- Дом културе "Братство-јединство" Качарево
- Дом културе "Младост" Глогоњ
- Дом културе "25. мај" Долово

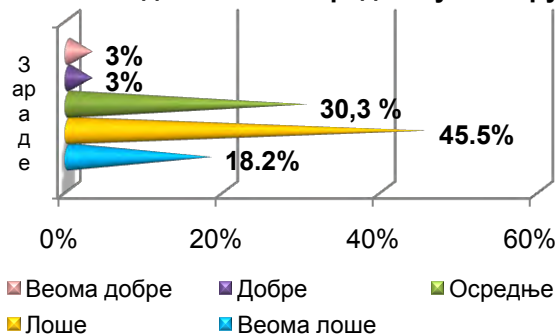
• Задовољство сектором културе

Своје незадовољство стањем у култури Панчева изразило је чак 75,8% испитаника, док се 24,2% изјаснило да је задовољно. Када је мишљење о зарадама у сектору културе у питању, да су зараде „добре“ и „веома добре“ оцењује 6% испитаника, наспрот већини од 63,7% оних који сматрају да су оне „лоше“ и „веома лоше“. Трећина испитаника процењује зараде у сектору културе као „осредње“ према понуђеним модалитетима одговора.

Приказ 62: Задовољство стањем у култури

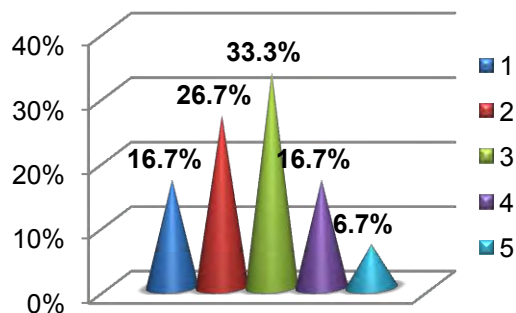

Приказ 63: Задовољство зарадама у сектору културе

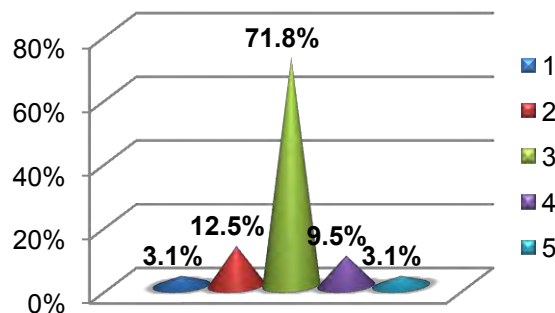

Међусобну сарадњу установа културе у граду запослени су оценили у највећем броју као осредњу или добру, 33,3% (оцена 3 у систему од 1 до 5, где је 1 најмања оцена а 5 највећа), а затим као „лошу“ (оцена 2), 26,7%. У збиру гледано, најлошијим оценама (1 и 2) 43,4% испитаника оцењују ниво сарадње, наспрам 23,4% испитаника који су сарадњи установа додели високе оцене (оцена 4 и 5).

Приказ 64: Оцене сарадње установа културе

Приказ 65: Оцене културних дешавања у граду

Квалитет културних дешавања у граду највећи број испитаника (71,8%) сматра осредњим (оцена 3).

Запослени као највеће проблеме истичу :

1. Недовољно средстава за програме
2. Недостатак средстава за реновирање објеката и улагање у инфраструктуру
3. Недовољна заинтересованост грађана за културна дешавања

Када је о сарадњи реч, запослени најлошије оцењују сарадњу установа културе и Министарства културе, потом сарадњу између приватног сектора и сектора културе, па сарадњу између установе културе и школа у граду. Иако нити једна област није већински оцењена позитивним модалитетима одговора, највећи број позитивних одговора припао је сарадњи између установа културе и секретаријата који се бави облашћу културе у локалној самоуправи. Област сарадње градских установа културе и домова културе у насељеним местима је у трећински оцењен као позитиван, а исто толико су добили негативни и неутрални модалитети одговора, тако да је однос према овом питању у потпуности подељен.

У табелама које следе приказане су фреквенције одговора на понуђеној скали, с тим да смо како би имали јаснији увид у расподелу позитивних, неутралних и негативних ставова по датим питањима, поредили два супротна пола у мерењу интезитета:

- - збирни приказ опције „одлично“ и „добро“ када је позитиван став већински
- - неутралан одговор „ни добро ни лоше“ у случајевима када доминира
- - збирни приказ опције „лоше“ и „веома лоше“ када је негативан став већински

Табела 24: Сарадња установа културе са другим актерима битним у њиховом функционисању оцењена од стране запослених у установама

Између установа културе у граду и насељеним местима	Одлично 0%	Добро 33.3%	Ни добро ни лоше 33.3%	Лоше 24.2%	Веома лоше 9.1%
Између установа културе и школа	Одлично 6.1%	Добро 27.3%	Ни добро ни лоше 30.3%	Лоше 15.2%	Веома лоше 21.2%
Између установа културе и приватног сектора	Одлично 0%	Добро 6.1%	Ни добро ни лоше 48.5%	Лоше 30.3%	Веома лоше 15.2%
Између установа културе и секретаријата за културу	Одлично 6.1%	Добро 33.3%	Ни добро ни лоше 42.4%	Лоше 12.1%	Веома лоше 6.1%
Између установа културе и већника за културу у скупштини града	Одлично 9.1%	Добро 21.5%	Ни добро ни лоше 45.5%	Лоше 15.2%	Веома лоше 9.1%
Између установа културе и министарства културе	Одлично 0%	Добро 9.1%	Ни добро ни лоше 33.3%	Лоше 36.4%	Веома лоше 21.2%

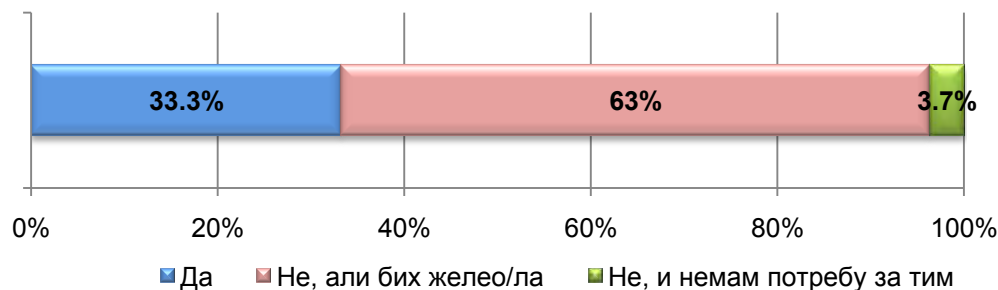
Када су у питању области културне политике и њихова развијеност у Панчеву, запослени у култури су фестивалску политику већински оценили позитивним оценама, подстицање развоја културног аматеризма неутрално, док су све остале понуђене области већински оцењене негативно (погледати у табели испод). Развијеност културног туризма је најлошије оцењена, односно у 78,6% случајева оценама „лоше“ и „веома лоше“.

Табела 25: Развијеност појединих области из културе према оценама запослених

Развој културног туризма	Одлично 0%	Добро 3%	Ни добро ни лоше 18.2%	Лоше 54.4%	Веома лоше 24.2%
Истраживања публике ради унапређења садржаја	Одлично 0%	Добро 12.1%	Ни добро ни лоше 33.3%	Лоше 30.3%	Веома лоше 24.2%
Подстицање културног аматеризма	Одлично 6.2%	Добро 15.6%	Ни добро ни лоше 40.6%	Лоше 28.1%	Веома лоше 9.4%
Подршка новим креативним пројектима	Одлично 0%	Добро 39.4%	Ни добро ни лоше 15.2%	Лоше 30.3%	Веома лоше 15.2%
Неговање фестивала, различитих по карактеру	Одлично 9.1%	Добро 33.3%	Ни добро ни лоше 21.2%	Лоше 18.2%	Веома лоше 18.2%
Реактивација индустријског наслеђа	Одлично 0%	Добро 3.1%	Ни добро ни лоше 31.2%	Лоше 25%	Веома лоше 40.6%
Улагање у простор за рад	Одлично 12.1%	Добро 18.2%	Ни добро ни лоше 15.2%	Лоше 30.3%	Веома лоше 24.2%

Установе културе у Панчеву, судећи по одговорима испитаника, не излазе у сусрет потребама доедукације запослених у оној мери у којој би то запослени желели, с обзиром на то да 63% испитаника није било на програмима едукације, а има жељу за додатним образовањем.

Приказ 66: Одговор на питање: „Да ли сте од стране ваше установе били послати на семинар/програм едукације?“

Ставови грађана Панчева о култури у њиховом граду

У оквиру израде локалне стратегије развоја културе, Одсек за културу, информисање, спорт, бригу о младима и цивилни сектор спровео је у току 2009. године истраживање ставова грађана о култури овог града. Резултате истраживања објављени су на званичној интернет презентацији града, у оквиру документа Стратегије развоја културе града Панчева и може се преузети са следећег линка: http://www.pancevo.rs/documents/Strategija_kultura_finalno_443_450.pdf

Цивилни сектор у области културе града Панчева

У оквиру установа у Панчеву издвајамо два огранка која функционишу попут организација:

- ✓ Музички студио „PAnDEMOnium“ и
- ✓ Дечји културни центар при предшколској установи „Дечја радост“.

Субјеката у култури у Панчеву има 13:

- ✓ Музички центар,
- ✓ Европски омладински тамбурашки оркестар – ЕОТО,
- ✓ ДДТ Креативни центар за покрет Панчево,
- ✓ Удружење ликовних уметника „Светионик“,
- ✓ Удружење књижевника и књижевних преводилаца Панчева,
- ✓ Драмски студио „Атеље младих“,
- ✓ Алтернативни културни клуб Банатско Ново Село – АКК,
- ✓ Арт клуб „Дукат“,
- ✓ Асоцијација „Пријатељи Панчева“,
- ✓ Галерија Електрика,
- ✓ Филмски, видео и фото клуб „Жисел“ Омољица,
- ✓ Креативни културни клуб Старчево,
- ✓ Тим за комуникацију.

У Граду ради седам културно-уметничких друштава:

- ✓ Културно-уметничко друштво „Абрашевић“,
- ✓ Културно-уметничко друштво „Аксентије Максимовић“,
- ✓ Културно-уметничко друштво „Петефи Шандор“,
- ✓ Културно-уметничко друштво „Станко Пауновић“,
- ✓ Културно уметничко друштво „Васил Хаџиманов“,
- ✓ Мађарско културно-уметничко друштво „Тамаш Арон“,
- ✓ Словачко културно-просветно друштво „Ђетван“.

Музичких група, које активно стварају музику у Панчеву, има 18:

- ✓ Ву-pass,
- ✓ El Buzz,
- ✓ Fancy Frogs,
- ✓ Исказ и сведоци,
- ✓ Jewy Sabatay,
- ✓ Клопка за пионира,
- ✓ Контрабанда,
- ✓ Monroe,
- ✓ Nightquest,
- ✓ Нешто најгоре,
- ✓ Напред у прошлост,
- ✓ Планета мајмуна,
- ✓ Polaris,
- ✓ Tetrade,
- ✓ Trapz ex NoReasonKru,
- ✓ Trigger,
- ✓ Valhala,
- ✓ Вибратор у рикверц.

Музички студио „PAnDEMOnium“

У просторијама Дома омладине Панчево, налази се музички студио PAnDEMOnium, доступан за музичке пробе и снимања демо бендова. Основан је лета 2005. године, захваљујући ентузијазму и енергији запослених у Дому омладине, као и самих музичара окупљених око студија, јер у то време у Граду није постојао студио за пробе.

За отварање Студија, првенствено је финансије обезбедила Рафинерија нафте Панчево, која је уложила 3.000 евра, а касније су се укључили и други спонзори, док је Дом омладине младим људима за пројекат уступио две просторије, једну од 15 м² у којој је смештена режија и другу од 25 м² која представља *глуву собу*.

У *PAnDEMOonium*-у је у прво време коришћена и већ постојећа музичку опрема Дома омладине, која је данас употпуњена и довољна и за музичке пробе и снимање. У пројекат је до данас укупно уложено око 10.000 евра.

Музичари коришћење Студија за пробе плаћају 350 динара на сат (што је у 2009. години износило 3,73 евра). Сав новац користи се за одржавање и куповину опреме, док је новац за плату особе која одржава *PAnDEMOonium* обезбеђен из буџета Дома омладине, где је и запослена на одржавању целокупне технике Установе.

Радно време Студија је од 16 до 22 часа, како радним данима, тако и суботом.

Уз подршку спонзора, пријатеља и града Панчева, *PAnDEMOonium* се бави и издавачком делатношћу, а до сада је објавио две компилације музичких нумера панчевачких *бендова*:

- ✓ *PAnDEMOonium*
- ✓ *PAnDEMOonium vol. 2,*

на којима се налази музика, како већ афирмисаних музичких састава, тако и неафирмисаних ауторских *бендова* који су на тај начин први пут представљени на једном званичном издању. Тираж сваке компилације појединачно био је 500 компакт дискова, у шта је уложено по 500 евра. Уз то, већина снимака доступна је за слободно преузимање са интернета. Идеја Студија је да се компилације панчевачких музичких састава снимају сваке године.

Уз то, бендовима се у Студију нуди и могућност снимања и то по цени пробе. На тај начин су албуме до сада објавиле три музичке групе, око 15 *бендова* је снимило по неколико песама, а културно-уметничка друштва снимила су музичке нумере неопходне за пробе.

Осим пружања техничке и логистичке подршке бендовима, *PAnDEMOonium* студио учествује у организацији и реализацији многих манифестација.

Музичке групе¹⁷

У Панчеву, 18 музичких група активно ствара музику:

- ✓ *By-pass,*
- ✓ *El Buzz,*
- ✓ *Fancy Frogs,*
- ✓ *Исказ и сведоци,*
- ✓ *Jewy Sabataу,*
- ✓ *Клопка за пионира,*
- ✓ *Контрабанда,*
- ✓ *Monroe,*
- ✓ *Nightquest,*
- ✓ *Нешто најгоре,*
- ✓ *Напред у прошлост,*
- ✓ *Планета мајмуна,*
- ✓ *Polaris,*
- ✓ *Tetrade,*
- ✓ *Trapz ex NoReasonKru,*
- ✓ *Trigger,*
- ✓ *Valhala,*
- ✓ *Вибратор у рикверц.*

У Панчеву постоји велики број места за пробе музичких група. Према речима представника музичких састава, око 70% њих пробе одржава у музичком студију *PAnDEMOonium*, који се налази у оквиру Дома омладине, док остали вежбају у просторији Дома културе у Старчеву, где се пробе не наплаћују, а садржи сву потребну музичку опрему. Уз то, пробе организују и у галерији *Електрика*, просторији месне заједнице, али и у Гимназији, у којој је један од професора организовао Музички клуб, као једну од секција.

За контакт са публиком *бендови* најчешће користе интернет социјалне мреже (youtube, facebook, myspace...).

¹⁷ С обзиром на то да не постоји званична евиденција о постојању и стваралаштву музичких група у граду, као ни системско вођење рачуна о њима, све информације прикупљене су на терену.

Већина музичких група учествује на конкурсима за суфинансирање приликом снимања албума који расписује град Панчево и то истичу као позитиван пример бриге локалне самоуправе о музичким саставима.

- **Наступи**

У просеку стотину младих људи посећује наступе панчевачких музичких састава.

Бендови често наступају у свом граду, али и у другим градовима Србије и иностранству. У Панчеву свирају у Дому омладине, у Културном центру и у неколико приватних клубова.

- **Тонски записи**

Све активне ауторске музичке групе имају демо снимке, а поједине и албуме.

- **Техничка опремљеност**

Музичари у Панчеву поседују инструменте, као и део опреме.

- **Финансирање**

Карте за своје наступе *бендови* у просеку наплаћују од 100 до 150 динара, али се у великој мери финансирају из сопствених прихода.

- **Проблеми**

Панчевачки музички састави сматрају да им је за даљи развој потребно што више места за наступе, а као проблем наводе константно смањивање броја простора у којима је то могуће. У том смислу сматрају да би требало да се за *свирке* искористе празни простори у Граду.

Као највећи проблем *бендови* виде непостојање простора који би служио окупљању целокупне музичке сцене на једном месту. Зато сматрају да је потребно основати нешто попут *Куће уметности*, која би окупљала различите врсте уметника.

С обзиром на то да су контакти у градовима, како у земљи, тако и у иностранству, неопходни ради организовања *свирки*, истичу важност повезивања *бендова* у мрежу.

Музичари констатују да је рок музика у Србији маргинализована и да се медији не баве њом, што отежава стварање нове публике.

Дечји културни центар при предшколској установи „Дечја радост“

Дечји културни центар при ПУ *Дечја радост*, почео је с радом школске 2005/2006. године и постао место окупљања и рада васпитача у области ликовног стваралаштва, али и место на коме се периодично организују представљања вртића и остварује сарадња с другим образовним и културним институцијама у Граду. Дечји културни центар сарађује са Музејом, Библиотеком, Културним и Музичким центром, који за свој рад користи просторије Центра, али и са Дечјим културним центром из Словеније.

У раду Дечјег културног центра учествују деца предшколског и основношколског узраста, а основна замисао његовог постојања је организација излагања дечјег стваралаштва у галерији у оквиру Установе.

Центар организује групне, појединачне и међународне изложбе ликовних радова.

Саставни део рада је организација и реализација позоришних представа за децу, које се одржавају у вртићима у периоду од октобра до маја, једном месечно.

Установа организује сопствене ликовне конкурсе на различите теме, али и обавештава образовне установе о конкурсима које за децу организују други.

Центар се налази на буџету Града преко ПУ *Дечја радост*, односно послује без посебних средстава. Учествује на конкурсима када организује велике изложбе.

Музички центар

Музички центар у Панчеву организује културне активности: концерте, музичко-поетске приредбе, културно-уметничке сусрете, симпозијуме, трибине и округле столове превасходно са тематиком из области културе и уметности.

У Центру раде различити музички ансамбли:

- ✓ Симфонијски оркестар,
- ✓ Дувачки оркестар,
- ✓ Тамбурашки оркестар,

- ✓ Оркестар мандолина,
- ✓ Камерни инструментални састави,
- ✓ Дечији хор,
- ✓ Омладински мешовити хор и други.

Поред редовних активности, Центар се труди да буде кохезиона снага за све музичке организације, институције и удружења и има жељу да координира рад свих чинилаца музичког живота Панчева и Јужног Баната.

Уз то, бави се и организацијом музичких кампова и едукацијом за нетипична музицирања што подразумева курсеве, семинаре и друге облике педагошког рада за свирање на ретким инструментима или едукацију у другим музичким дисциплинама.

Музички центар организује фестивал музике за децу *Распевано пролеће* који већ 30 година окупља учеснике из Румуније, Бугарске, Мађарске, Словачке, Грчке, Републике Српске и градова Србије.

• Кадрови

Музички центар нема запослених. Сви су волонтери, а у реализацији програма ангажује се око 300 одраслих и 2.000 младих људи.

Европски омладински тамбурашки оркестар – ЕОТО

Европски омладински тамбурашки оркестар основан је у августу 2008. године са циљем развијања културне свести у Граду, али пре свега да сачува тамбуру на нашим просторима.

• Програми

На програму оркестра су како дела тамбурашке, тако и дела класичне музике.

• Чланство

ЕОТО броји око 30 чланова узраста од 15 до 25 година, а у свом саставу има и свираче из Аустрије, Швајцарске, Словеније и Немачке.

• Кадрови

Оркестром руководе стручњаци тамбурашке музике из Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине и Србије.

ДДТ Креативни центар за покрет Панчево

ДДТ Креативни центар за покрет је независна позоришна труппа, основана током 2003. године у Београду, чији се рад базира на истраживању, развијању и промовисању савремене игре.

Од 2004. године и у Панчеву постоји центар за едукацију младих играча у области савременог плеса, у оквиру којег је до сада реализовано преко 10 дечјих представа и програма.

• Програми

Током 2007. године почиње с радом програм креативних радионица с ученицима средњих школа, који се реализује уз помоћ Секретаријата за спорт и омладину у Београду и Панчеву.

Продукција ДДТ-а обухвата играчке перформансе и минијатуре, дечје представе, радионице играчких техника, видео-денс радове, фотографије и публикације.

ДДТ Креативни центар за покрет током година сарађивао је са бројним установама културе и невладиним организацијама.

Културно-уметничко друштво „Абрашевић“

Културно-уметничко друштво *Абрашевић* из Панчева основано је 1937. године.

• Програми

Поред фолклорних ансамбала, у оквиру КУД-а раде и:

- ✓ народни оркестар,
- ✓ мали тамбурашки оркестар,
- ✓ групе певача.

Репертоар *Абрашевића* чине народне игре и песме из скоро свих крајева наше земље у којој живе или су некада живели Срби.

До данас је приређено 2.500 концерата широм Србије и Балкана.

Прво гостовање Културно-уметничког друштва у иностранству било је у Румунији 1968. године. Од тада, се више пута годишње организују турнеје. Друштво је преко 250 пута наступало на бројним међународним фестивалима, приредбама, сајмовима и у клубовима наших исељеника.

Абрашевић је носилац низа признања, одликовања, плакета, друштвених и уметничких награда. Његови чланови носиоци су значајних признања као сто су *Вукова награда*, *Искра културе Војводине*, *Октобарска награда*... На *Светском фестивалу фолклора* у Француској КУД је три пута заредом, 1981, 1982. и 1983. године, био најбољи и у трајно власништво у Панчево донео велики пехар Унеска, покровитеља фестивала.

У скороје време дечји ансамбли нижу успехе у земљи и иностранству - освојили су сребро на републичком *Музичком фестивалу деце Војводине* 2008. и 2009. године као и прво место на међународном фестивалу *Охридско лето* у Македонији.

- **Чланство**

Друштво броји преко 200 чланова.

Културно-уметничко друштво „Аксентије Максимовић“

Културно-уметничко друштво *Аксентије Максимовић* из Долова, основано фебруара 1994. године, а званично регистровано маја 1997. године, ради искључиво са децом основношколског узраста.

- **Програми и пројекти**

КУД је освојио бројна признања за рад са децом и реализовао следеће пројекте:

- ✓ *Сусрет ђачких фолклорних ансамбала*, 1995. године,
- ✓ *Фестивал дечјег музичког и фолклорног стваралаштва Румуна Војводине*, 1996. године,
- ✓ *Интернационални фестивал музичког и фолклорног стваралаштва деце „Ивањско цвеће“*, Долово, од 2000. године и
- ✓ *Ликовна колонија „Ивањско цвеће“*, Долово, од 2000. године.

Културно-уметничко друштво „Петефи Шандор“

Јуна 1946. године оснива се Мађарско културно-уметничко друштво *Петефи Шандор* које организује књижевне вечери, концерте, гостовања, културне приредбе, игранке, привредна и политичка предавања и дочеке Нове године.

- **Програми**

КУД *Петефи Шандор* је једно од културно-уметничких друштава која су 1969. године покренула *Смотру мађарских КУД-ова Јужног Баната*. До данашњег дана, Друштво, које је у међувремену променило име у Културно-уметничко друштво *Петефи Шандор*, организовало је преко 1.700 културних садржаја и забавних приредби, а између осталих три *Јужнобанатске смотре Мађара* и војвођанску *Ђенђешбокрету*.

КУД је гостовао у Шведској, Мађарској, Румунији, Холандији и широм Војводине.

У оквиру Друштва постоје:

- ✓ позоришна труппа,
- ✓ група озбиљне музике, као и
- ✓ ансамбл народних игара.

У библиотеци Друштва могу се читати војвођански недељни и дневни листови.

КУД је за свој рад добио више признања: *Искру културе* (1973. године), *Орден братства и јединства са сребрним венцем* (1971. године), *Октобарску награду града Панчева* (1973. и 1983. године), као и више од 80 диплома и спомен-предмета.

Културно-уметничко друштво „Станко Пауновић“

Културно-уметничко друштво *Станко Пауновић* основано је 1984. године као Друштво железничара Панчева. Од 1977. године спонзор друштва је Рафинерија нафте Панчево.

• Програми

Ансамбл је учествовао на међународним фестивалима у Пољској, Француској, Грчкој, Румунији, Словачкој, Белгији, Холандији, Украјини, Италији, Швајцарској, Мађарској, Бугарској, Енглеској, Канади, Турској, Хрватској, Македонији, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Чешкој, Словенији, Шпанији и Португалији.

Награде које је КУД добио су:

- ✓ прво место на *Фестивалу фолклора* у Кошицама у Словачкој,
- ✓ друго место на *Светском фестивалу фолклора* у Дижону у Француској,
- ✓ треће место на фестивалу фолклора у Самсуну у Турској и
- ✓ треће место на фестивалу фолклора у Закопанима у Пољској.

Ансамбл је освајао награде и на многим фестивалима у земљи.

Културно-уметничком друштву је 2003. године додељена награда града Панчева за изузетна достигнућа у области културе, као и златна плакета *Савеза аматера Србије* за 55 година континуираног и успешног рада.

У оквиру КУД-а постоји:

- ✓ 12 играчких група,
- ✓ женске и мушке певачке групе,
- ✓ народни оркестар,
- ✓ тамбурашки оркестар и
- ✓ радионица за реконструкцију народних ношњи.

На репертоару ансамбла налазе се кореографије из свих области Србије.

Друштво је организатор два међународна фестивала, Фестивала певачких група *Етно глас* и Фестивала дечјих фолклорних ансамбала *Панчево - град игре*.

Културно уметничко друштво „Васил Хаџиманов“

Друштво *Васил Хаџиманов* постоји од 1963. године као фолклорна секција Дома културе *Кочо Рацин* у Јабуци, а 2008. године се региструје као Културно-уметничко друштво *Васил Хаџиманов* – Јабука, које негује традицију македонског фолклора кроз игру, песму и музику.

• Програми

КУД редовно учествује на смотрама, као и домаћим и иностраним фестивалима фолклора.

Друштво ради с децом различитог старосног доба.

Чланови су подељени у три ансамбла:

- ✓ омладински ансамбл,
- ✓ мешовити ансамбл - дечји-омладински и
- ✓ дечји ансамбл .

На свом репертоару КУД има 20 кореографија.

• Чланство

У оквиру друштва постоји око 200 чланова, од којих је 80 стандардних играча подељених у три ансамбла.

Мађарско културно-уметничко друштво „Тамаш Арон“

Секелњ-мађарско културно-уметничко друштво *Тамаш Арон* из Војловице чува и негује традицију, обичаје и језик Секелњ-Мађара. Постоји од 1961. године, а данашњи назив носи од 1969. године.

• Програми

Рад Друштва одвија се у пет секција:

- ✓ мешовити хор наступа с изворним секелњ народним песмама на јужнобанатским и војвођанским фестивалима, као и у Мађарској Републици,
- ✓ фолклорна група је више пута награђивана за кореографије традиционалних обичаја, за покладне обичаје, свадбарске обичаје, а на програму имају и обичај прела, обичај крштења и обичај испраћаја момака,
- ✓ посебно раде на обнови традиционалних буковинских секелњ игара,
- ✓ чланови групе везилња негују углавном секелњски вез, а с обзиром на то да је циљ Друштва опстанак и одржање заједништва Секелњ-Мађара, организовано је и викенд забавиште.

Словачко културно-просветно друштво „Ђетван“

Словачко културно-просветно друштво *Ђетван* основано је у марту 1975. године у циљу неговања и преношења културних вредности и традиционалних елемената словачке етничке заједнице.

- **Програми**

У оквиру Друштва функционишу:

- ✓ фолклорна,
- ✓ позоришна,
- ✓ музичка,
- ✓ литерарна,
- ✓ ликовна,
- ✓ етнографска и
- ✓ секција везиља.

Ђетван сваке године припреми две до три позоришне премијере, а његови чланови редовно учествују на позоришним фестивалима, као и општинским и зонским смотрама.

Фолклорна секција своје умеће презентује на фестивалима *Танцуј* и *Злата брана*, а музичка на смотрама *У Пивничким пољима*, *Падинска долина*, *Распевани драгуљи...*

Ђетванови аматери редовно учествују у многим културним подухватима и програмима као што су *Словачке народне свечаности* у Бачком Петровцу, *Војловачки жетелачки дани*, *Дани Терезије Недељов-Храшко*, *Панчевачки карневал*, *Ђетванов маскенбал...*

- **Чланство**

Друштво има око 350 чланова, од тога око стотинак активних, углавном деце и омладине.

Удружење ликовних уметника „Светионик“

Удружење ликовних уметника *Светионик* основано је почетком 2008. године.

- **Програми**

Током године, *Светионик* организује изложбе и сликарске радионице.

- **Чланство**

Удружење тренутно броји 15 уметника различитих генерација и стилова изражавања.

Удружење књижевника и књижевних преводилаца Панчева

Удружење књижевника и књижевних преводилаца Панчева, основано септембра 2001. године, отворено према свим видовима уметности, у своје редове прима, поред књижевника, и уметнике из других области. Чланови Удружења претежно су ствараоци који живе на територији града Панчева.

- **Просторни капацитети**

Удружење користи услужну адресу Омладинског културног центра Панчева јер нема своје просторије, рачунар, нити телефон, а у раду им помаже и Градска библиотека.

- **Програми**

Удружење је 2002. године покренуло едицију штампаних издања *Тамиш*.

Организује конкурс за најбољу кратку причу и поезију *Душковићева звона*, али и бројне књижевне сусрете, јавна читања и издаје уметнички магазин Квартал који се објављује три пута годишње.

Драмски студио „Атеље младих“

Драмски студио *Атеље младих*, од оснивања 1961. године, негује традицију позоришне уметности, али такође представља и место окупљања заљубљеника у све врсте уметности.

- **Програми**

Поред позоришних представа, Студио приређује и разна друга културна дешавања, од књижевних вечери, ликовних изложби и филмских пројекција, до сусрета и разговора с познатим личностима из света уметности.

Атеље младих носилац је три *Октобарске награде* града Панчева (1962, 1966. и 1969. године), пет плакета *Савезног фестивала аматерских позоришта* на Хвару и повеље о освојеном првом месту на *Светском фестивалу аматерских позоришта* у Монте Карлу 1969. године.

Алтернативни културни клуб Банатско Ново Село – АКК

Алтернативни културни клуб Банатско Ново Село основан је јуна 2000. године, када је и организовао прво културно-забавно дешавање под називом *Књижевно вече*, а регистрован је у августу 2001. године.

- **Просторни капацитети**

АКК се налази на другом спрату Дома културе у Банатском Новом Селу.

- **Програми**

У оквиру Клуба делују:

- ✓ књижевна,
- ✓ музичка,
- ✓ стрип,
- ✓ еколошка,
- ✓ видео и фото,
- ✓ спортска и
- ✓ рокенрол радионица, као и
- ✓ радионице за модне креаторе (за децу) и
- ✓ радионица ткања, али и
- ✓ клуб љубитеља животиња.

АКК од новембра 2000. године уређује културну страну у локалном месечнику *Наше новине*.

Арт клуб „Дукат“

Арт клуб *Дукат* регистрован је децембра 2008. године, од када окупља уметнике и љубитеље уметности. Циљ постојања Клуба је унапређење и афирмација уметничког стваралаштва, како би се допринело развоју културе у Панчеву. Жеља им је окупити на једном месту све мајсторе пера, палете, облика, тона, филмске траке... Редовно организују уметничке трибине, скупове, изложбе, књижевне вечери...

Асоцијација „Пријатељи Панчева“

Асоцијација *Пријатељи Панчева - Панчевачки карневал*, организатор је *Интернационалног панчевачког карневала* и члан Федерације европских карневалских градова (FECC) од 2004. године.

- **Програми**

У оквиру Асоцијације активно раде карневалске и плесне групе, аниматори, креативне радионице...

У оквиру пројекта *Школе карневалског пријатељства* реализује се сарадња и размена између панчевачких школа и школа из иностраних градова у којима се одржавају карневали.

Традиционално, међународну поворку *Панчевачког карневала* предводи преко хиљаду деце уз ангажовање великог броја школа, дечјих установа и организација.

Галерија Електрика

Галерија *Електрика* је независна алтернативна сцена потпуно неформалног карактера, која на волонтерској бази окупља уметнике из различитих домена. Обзиром да у Србији постоји веома мали број таквих сцена, у Панчево често долазе гости из Београда, Новог Сада, Вршца и других градова Србије, као и гости из иностранства.

Електрика је центар бројних садржаја и пројеката. Поред *Гррр* програма који је посвећен цртању и излагању стрипова, организују се стрип радионице и одржава *Алтернативни биоскоп*, односно пројекције филмова с фестивала *Слободна зона*, као и студентских и аматерских радова из Србије и других земаља. Честе су изложбе, као и свирке ауторских музичких група.

Филмски, видео и фото клуб „Жисел“ Омољица

Филмски, видео и фото клуб *Жисел* формиран је 1968. године под називом Кино фото клуб, али је у каснијем периоду са разноврснијим активностима добио садашњи назив. Од оснивања почело се с курсевима и семинарима за оспособљавање младих у делатностима за које показују највише интересовања.

• Програми

У почетку, Клуб се бавио филмом и фотографијом, а касније је проширио делатност.

Клуб *Жисел* је у време настанка покренуо тематски фестивал који се бави остварењима која говоре о селу кроз филм и фотографију.

Како се филмски аматеризам све више развијао, јавила се потреба за оснивањем гласила које ће се бавити филмском проблематиком, па је Клуб 1972. године покренуо часопис *Ревија аматерског филма*, који је после неколико година почео да издаје Фото кино савез Војводине.

Од 1995. године издаје локални часопис под насловом *Живот села*.

Пошто је међу младима постојало велико интересовање за рад на цртаном филму, Клуб им је изашао у сурет и организовао Школу анимираног филма.

Креативни културни клуб Старчево

Рад Креативног културног клуба заснива се на активностима девет секција у оквиру којих се редовно организују радионице, семинари и наступи:

- ✓ **музичка секција** (рок, блуз, реп и етно-тамбурашка подсекција) која је поред свакодневних проба, организовала 34 концерта *рок, реп, етно, блуз* музике, џеза и блуза, репа, староградске музике, као и два фестивала акустичне гитаре под називом *Гашини акорди*,
- ✓ **научно-еколошка секција** одржала је 45 скупова, трибина, предавања из области екологије, науке, медицине... Једина у земљи обележава рођендане Николе Тесле, Михајла Пупина и Милутина Миланковића. Учествовала је и у групним пројектима у борби против загађења,
- ✓ **литерарна секција** је, поред одржавања радионица сваког понедељка, уприличила 14 књижевних вечери на којима учествовали млади панчевачки аутори, као и шест гостовања афирмисаних писаца, а штампан је и зборник радова под називом *Неолит*,
- ✓ **кино-ескурзистичка секција** снимила је три краткометражна играна филма, пет путописних репортажа, два забавна програма и организовала пројекције 14 аутора из околине Панчева,
- ✓ **фото-радионица** организује акције израде уметничких фотографија под називом *Сачувајмо старе куће и Реци не загађењу*, као и седам изложби младих аутора. Такође, ради на пројекту *Људи, догађаји, споменици, толеранција...*, који се, кроз фото-перформанс бави стањем културне баштине и међунационалне толеранције у селима општине Панчево,
- ✓ **стрип секција** редовно организује радионице, изложбе и посете сродним догађајима,
- ✓ **астрономска секција** организује предавања и одласке у опсерваторију,
- ✓ **спортска секција** окупља лиценциране тренере у Старчеву, организује предавања и такмичења,
- ✓ док **женска секција** окупља жене старије доби које се баве израдом ручних радова и организује тематске скупове на тему положаја жене.

Клуб организује низ догађаја јавног карактера, што у склопу редовних програма, што у оквиру пројекта *Урбаним вредностима до образованије омладине у руралној средини*, почев од краја маја 2006. године. Пројекат укључује организацију перформанса ликовно-литерарно-музичко-едукативног карактера, како би се привукла пажња локалне омладине. Циљ је да се комбинацијом концерата, изложби, књижевних вечери и разних предавања утиче на побољшање избора и ширење видика, како би се стимулисао развој личности у правцу урбаних вредности.

Тим за комуникацију

Тим за комуникацију представља креативну организацију основану 2002. године која развија подлогу за исказивање креативних, стваралачких и социјалних потенцијала и даје прилику креативним људима да остваре своје идеје и иницијативе кроз заједничке пројекте.

• Пројекти

- ✓ музичка радионица у оквиру фестивала *Огледализација*, Клуб ИЗБА, Нови Сад, 2002. године;
- ✓ организација гостовања двају француских бендова *Vialka* и *Kubla Khan* у Панчеву, 2003. године;
- ✓ продукција луткарске представе *Како спасити дрво* позоришта *Крпица*, 2003. године;

- ✓ *Онеобичавање - Јутарњи Free Jam Session* панчевачких музичара и публике, Градски парк Панчево, 2003. године;
- ✓ израда еко знака - сликарска радионица, тема Панчевци;
- ✓ *Не дам „EXIT“* - концерт подршке „EXIT“ фестивалу, 2004. године;
- ✓ продукција *Lo-fi* филма *Улични продавац*, тема панчевачки бувљак;
- ✓ припрема, издавање и промоција књиге *Хеликоптер на глави - Историја рокенрола у Панчеву 1962-2004* панчевачког аутора Владимира Недељковића, 2005. године;
- ✓ припрема и издавање деби албума *Children Everywhere* бенда *Штука*, 2005. године и гостовање бенда у САД-у;
- ✓ израда филма *Штука у Тексасу*;
- ✓ изложба *To Furnish a Vacant Space*, француске уметнице Сирил Трамбоз, 2007. године.

Градске манифестације

- **Прославе:** Бадње вече, божићни и ускршњи концерт, Светосавска академија, Прослава дана града, Салон Панчева
- **Књижевне:** Мајски дани књиге, Рукописи, Бијенале Ех Либрис, Бијенале српског цртежа, Дунавом до слике
- **Ликовне:** Ликовна колонија *Делиблатски песак*
- **Музичке:** Дани духовне музике, Етно глас, Етно.com, Фестивал тамбураша, Гашини акорди, Jazz Распевано пролеће, Rap music, Реге фестивал, Рок фест
- **Музичко-сценске:** Ивањско цвеће, Паприкијада, Сланинијада, Штрудлијада, Винаријада, Војловачки жетелачки дани, Глогоњска јесен
- **Позоришне:** Ех театар фест
- **Филм/Фото:** ИН трасх, Међународни фестивал подводног филма, Жисел, Иваново у фокусу, Дани природе
- **Остале:** Дани проте Васе Живковића, Бијенале дечје уметности БУДИ, Бијенале уметности, Буба фест, Фестивал дигиталне уметности, Гррр, Међународни сусрет бајкера, Ноћ музеја, Панчевачки карневал

Из албума Локалних културних политика
ПАНЧЕВО

Локална управа

Градска библиотека

Дом омладине

Историјски архив

Завод за заштиту споменика културе

Културни центар